scio fines hominū. Notate hic de illo qui sanctus reputabatur sed quia non habebat caritatē. Ideo perijt deus soluit eum in hoc mundo de honore ⁊ magna sepultura p bonis factis de genere. pauper autem ex peccatis pro purgatorio habuit. vt sic despectiue moreret vt aīa haberet glam. Ideo attendatis ne in operib bonis sit omis vane glorie. pter hoc dt apostolus. Sup omia caritatē habentes q est vinculū perfectionis ad Colos. iij. Ecce quare dicit ministeriū tuū implere quia habundant mistrabit vobis introitus in eternū regnū ⁊c. Deo grās.

Dnica. xvj. Sermo primus.

Deus visitauit plebem suam. Habet verbuz istud originaliter. Luc. ca. vij ⁊ officiat in euāgelio hodierno. Sermo nr erit de sancto euāgelio q ptinet vnuz magnū miraculum q xpus fecit de suscitatione illius iuuenis ⁊c. Et vt deus det virtutē ⁊ efficatiaz suis sanctis verbis. ⁊ dicant ad dei laudē ⁊ honorē ⁊ audiātur. Salutet vgo maria. In pnti pmone volo tenere modū iuristaz q pmo ponunt casum ⁊ post aptando mouent qstiones. Ita facā. Casus legis xpi est miraculū sancti euāgelij hodierni. Nota hj storiā. Modo sup isto casu legis euangelice mouende sunt qstiones spuales. Prima qstio quare xpus voluit istū mortuum suscitare sz publice ⁊ notorie. Rō huius qstionis est quia legit. Mathei. ix. q qn xpus suscitauit puellā filiaz pncipis noluit q aliquis essz pns nec pater trī ⁊ mater ⁊ secrete ipam suscitauit qre ⁊c. Ratio qz puellaz inuenit secrete mortuā in camera. Ideo secrete ipaz suscitauit. Sed istū iuuenē inuenit publice ⁊ notorie mortuū. Ideo publice ⁊ notorie suscitauit eū. in quo innuit q peccatori secrete q habet filiā. i. aīam mortuā secrete in camera corporis sufficit tali secreta pnia si vult a xpo suscitari a morte. culpe ad vitā gratie. Sed petori publico ⁊ notorio si vult a xpo suscitari. notoria pnia est sibi necessaria ⁊ publica. Vbi gra de qlibet statu. Primo de religioso qui apte extra viret bonos ⁊ deuotus ꝗ forte secrete est pprietarius vel nihil seruat de regula. tali hz filiā. i. aīam mortuā secrete in camera corporis. tali sufficit vt secrete cōtrat ⁊ doleat de peto. et ponat non redire. ⁊ vt pfiteat ⁊c. Idē de clerico. Itē sunt alij supbi intrus ī corde ꝗ nihil ostendūt extra tales habent filiā mortuā in camera q̄bus sufficit secreta pnia. Idē de alijs pcis. Exista ratōe xpus suscitauit secrete puellā mortuam De hoc Jeremias Trenoz. iij. Sedebit solitarius ⁊ tacebit qz leuauit se sup se. Nota sedebit scz cessando a peccatis solitarius. i. secrete qz leuauit se super se. scz secrete peccando ⁊ nō sup alios ad extra publicando. Ideo xpus loqns secretis petoribus dt. Attēdite ne iusticiā vestrā. i. pniam faciatis coram hoibus vt videamī ab eis. Mathei. vj. Sed istū iuuenē inuenit xpus mortuū publice ⁊ notorie extra ciuitatē. Ideo publice ⁊ notorie ipm suscitauit. In quo innuit q peccatori publico ⁊ notorio nō sufficit secreta pnia ꝗ publica est sibi necessaria ⁊ notoria. vt edificet qs scandalizauit. Verbi gra. de sup q ñ solū secrete sz ext faciūt vaitatē in ornatu tā hoies q̄z mulieres. Non opus est follo suspendere cimbalū collo. ⁊ omis scandalizant de vanitate illoz. talib non sufficit secrete pteri ⁊ pfiteri ꝗ oportet extra humiliari vt oēs qui fuerant scandalizati edificent ⁊ laudent deū. Itē de notorio vsurario q mutuat x. p. xij. p mensem vel emit p pata pecunia. minus vel vendit plus pt dilatiōez

publice peccas publice priuatim peccas priuatim poenit. tt

solutōis taliby ¶ Nō sufficit secrete ꝓfiteri. Idē ꝯ denotorio raptore vel latrone vel dānificatore vel malo aduocato seu iudice ⁊c̄ Idē de notorio concubīario ecc̄ico. vel laico. ñ sufficit, p̄mittē ꝓfessori secrete q̄ non redibit ad petm̄ ꝑ ōz recedere vt ōnes sciant pemtēciā. Itē de notorio inuido q̄ palam alīū diffamauit talē oz notorie reuocare etiam si sit vex q̄d dixit ꝑ erat secretū. Idem de notorio iracūdo q̄ notorie alteri īimicat. hūc oz facē notorie pacē ⁊c̄ de ꝑ auctas ecc̄i. xx Quā bonū est correptū manifestare p̄nāz sic eñi effugies volūtariū petm̄ q̄ ꝓs Sic luceat lux vrā corā hoīb̄ vt vt 2ª qō
deā ropa vrā bona ⁊c̄ Mat. v. Scda questio q̄re ꝓs tetigit lectū ⁊ illi q̄ portabāt steterūt qr sine hoc ip̄z potuisset suscitare ¶ q̄tuor ptatores ptāt peccatorē ī lcō corpis ad sepulcbrū dānatōis de q̄ ꝓs. luc̄. xvj. Mortu⁹ ē diues ⁊ sepultus est in inferno ⁊c̄. quos oz stare si pcōr vult de morte culpe ad vitā gr̄e suscitari Duo ptatores a pte añ sūt lōga ꝓsuetudo. ⁊ mala societas Scdo duo ptatores a pte posteriori sūt falsa spes de lōga vita ⁊ vana ꝓfidēcia Isti ātuor īfitos mortuos. i. pcōres ptāt ad sepl̄chr̄ īferni ¶ Prim⁹ potitor ōr ꝓsuetudo vbi gr̄a qñ ꝓfessor l'aliq̄s alī⁹ rep̄hēdit aliq̄z qr iurat. statī respōdet quia ꝓsuetudo est ¶ Dicit q̄ ō leges hoīm siue dñor abrogāt p̄ priaz ꝓsuetudinē. Sed nō lex dei dicēt ¶ Nō assumes nomē dñi dei tui in vanū. nec eñi habebit ī sontē. i. īpunitum eū q̄ assūpserit nomē dñi dei sui frustra. Exo. xx. Sed potest p aduerbiū affirmare Idē dicūt mercatores barbitonsores sutores ⁊c̄ Qñ in diebꝫ dñicis ⁊ festiuis frāgūt festa faciendo ferias ⁊ fo⁹ ⁊c̄. Cōsuetudo. est ꝑ ꝓsuetudo nō valet p̄ legē dei dicentis Memētō vt die sabbati sāctifices. exo. xx. Idē qñ rep̄hēdūtur q̄re recurrūt ad diuinos dicūt ē ꝓsuetudo. ē excusatō et p̄ legē dei dicentis. Nō habebis deos alienos corā me. Exo. xx. Idē qñ rep̄hēdūt de vindicta q̄ nul⁹ debet recipe dicūt ꝓsuetudo est Sed nō valet illa ꝓsuetudo p̄ legē dei dicēt Mihi vindictā ⁊ ego retribuā ōt dñs ad. Ro. xij. Itē nō occides. Exo. xx. Itē de diuitiby q̄ mutuant ad vsurā q̄ qñ rep̄hēdūt. dicūt. ꝓsuetudo est ⁊ ecc̄lia p̄mittit. nō est vex q̄ ecc̄lia approbet vel p̄mittat vsuram. nec valz ꝓsuetudo p̄ legē dei dicēt Nō fenerab̄ fratri tuo ad vsurā nec fruges ⁊c̄ Deutro. xxiij. Idem de furtis fructuum ꝓsuetudo. nō valz p̄ legē dei Nō furaberis ⁊c̄. exo. xx. ¶ Scd⁹ ptator est mala societas Q q̄t dāpnāt q̄ irēt ad padisū nisi p̄ malā societatē īpediret. q̄t viri sūt q̄ despect vxoriby societatē cū ī hōnestis q̄rūt p̄sonis Itē q̄t viri q̄ saluarent q̄ dāpnāt ex mala societate vxor. q̄ bz malā linguā Item de mulieribꝫ q̄ despectis viris pecāt cū alīs ⁊c̄ Idō recede a mala societate. poeta Que nocitura tenes q̄ quis sit cara reliq̄ ⁊c̄ ¶ Terc⁹ ptator ē falsa spes de lōga vita. ꝑ ē carta. Eli ñ qñ inuenis inducitur ad penitenciā Respōdet qñ ero senex tūc faciā penitēciā Ecce falsa spes de vita Itē sanus ōt qñ ero infirm⁹. Ali⁹ ōt cras. Ali⁹ anno sequēti Ali⁹ in sequēti quadragesīa ⁊ interim venit mors Idō ōt scriptura Nō tardes conuerti ad dominū ⁊ ne differas de die in die Subito eñi veniet ira illi⁹ ⁊ in tēpe vindicte disperdet te Ecc̄i. v. ¶ Quart⁹ ptator est vana ꝓfidēcia de misericordia dei. dicendo de⁹ pcz michi de⁹ sic pcpcit latroni ⁊ marie magdalene Dic q̄ō de⁹ est sūme misericors p̄ nitētiby. ꝑ ē sūme rigorosi⁹ ī pēitētiby. penitētiby de⁹ reuocat illā sētētiā Alia q̄ peccauerit ipa morietur ezech. xviij. Sed si tot⁹ mūd⁹ etiā ego maria supplicaret sibi p vno īpenitēti nō remitteret. Iō ōt scriptura De ppitiatu pcōr noli esse sine metu necꝫ adicias peccatū sup pec-

N. sic de 4 tuor portitoribꝫ p̄ intēg. sēn.

catū ⁊ ne dicas misericordia dei ē mag̃: multitudinis pcōr̄ meor̄ miserebit̄ Eccli. v: Ecce quare xp̄s tetigit ⁊c̄ Ad inuē dū q̄ q̄ vult suscitare pcōrē tāgit ip̄z p̄ tribulacōes ⁊ tūc isti quatuor portatores stāt ⁊ dimittūt eūz Ideo. Job xix. Miseremini mei. miseremi mei ¶ Tertia questio sup ꝑ q̄ dixit xp̄s Adolescēs tibi dico surge Queritur cū q̄ xp̄s tunc loquebat̄ qz nō videt̄ q̄ loqueret̄ corpori mortuo qz nullū sentimētū habebat immo videret̄ stultitia loq̄ mortuo corpi. Rx. q̄ tūc xp̄s loquebat̄ aīe in inferno existēti. Cogitate qūo ad xp̄i clamorē aīa exiuit subito de inferno nec dēmones ipsā potuerūt retinere exq̄ vocabat̄ a deo. ⁊ statī venit ad corp⁹. Habem⁹ ꝑ istrucōes de generali resurrectōe in die iudicij qūo ad clamorem illi⁹ vocis Surgite mortui venite ad iudicū Dēs aīe mortuor̄ tā de inferno q̄ꝑ de purgatorio q̄ꝑ etiā de paradiso q̄libet redibit ad suū corp⁹ a deo ꝓparatū ⁊ q̄libet cognoscet suū corp⁹ Sicut mane q̄libet cognoscit suaz vestē. De hoc xp̄s Nolite mirari hoc qz ōnes q̄ in monumētis sūt audient vocē filij dei ⁊ qui audierint viuēt. Jobis. v. Nō mirabat̄ iob q̄ dicebat. Scio q̄ redemptor meus viuit ⁊ ī nouissimo die de terra surrecturus sū ⁊c̄ Job. xix. ¶ Quarta questio sup rhema cū dicit de⁹ visitauit plebem suā Queritur q̄ visitatio est ista. Rūdeo q̄ in sacra scriptura inuenīt̄ tres visitacōes dī erga ppl'm siue plebē suā. Prima visitatō est de mia copiosa. Secūda ē visitatō de grā abundāti. Tercia est de iusticia rigorosa. ¶ Prima visitatō ē de miā copiosa. hec fuit q̄ꝑ voluit incarnari ⁊ nasci. et ire p̄ mundū predicando. Hec visitatō fuit ad instar boī medici q̄ prius q̄ꝑ studuit in studio venit practicare ⁊ ifirmos visitare ordinando medicinas virtutū ⁊ sacrōr̄ ꝓtra īfirmitates pcōr̄. Ideo Aug⁹. Magn⁹ de celo ad nos venit medicus. qz magn⁹ p̄ totū mundū iacebat egrotus. De ista visitatione ppha Lu. i. visitauit nos oriēs ex alto ⁊c̄ De ista dicit thēa in ppria forma deus visitauit plebē suā. Secūda visitatio est de grā abundāti. Et hec ē. pūs q̄tidie q̄ꝑ descendit in hostia consecrata. ⁊ tū nō recedit de celo sicut nec radi⁹ solis q̄ visitat ⁊ intrat pl'a fozamia seu plures fenestras. ⁊ tū nō recedit de celo. sic xp̄s vt amicus nr̄ visitat nos in ꝑ sacrō. De ista visitatione dauid Memēto mei dōne in bōplacito ppli tui. visita nos ī salutari tuo. i. in sacrō altaris qd̄ est nrā salus Sicut q̄ xp̄s venit de tamlonginq̄ p̄ nobis ad eccliam. sic nos amore sui debemus venire ad missam in die festo, Juxta illud dō. Populus eius ⁊ oues pascue eius. ⁊c̄. De ista p̄t dici. deus visitauit plebem ⁊c̄. Tercia visitatio erit ī die iudicij p̄ iusticiā rigorosaz ad instar regis seu dōni rigorosi. qui venit visitare suos vasallos bonos ⁊ malos cum gladio in manu ad puniendū malos qui faciūt cōtra suas leges. ⁊ ad p̄miandum bonos. De ista visitatione ppha. ysa. Ecce dōs egredietur de loco scō suo vt visitet ī eq̄tate habitatores terre contra eū In die illa visitabit dōs in gladio suo duro et grandi et forti. ysa. xxvi. ⁊. xxvij. c. Nota sex clausulas ī dcā ajūcte. Prīa clausula tāgit cū dr. egredietur dōs d loco scō suo s. de celo empireo. ꝑ ꝑ q̄ dr egredietur dōs oūt suā ptātē ⁊ rigorē. In p̄mo aduētu nō venit vt dūs ꝑ vt seru⁹ ⁊ mīster. i secūdo aduētu s. in sacrō altaris venit vt socius. ꝑ in tercio. s. ad iudicū venit vt dōs rigorosus intū q̄ totus mūdus timebit tremēdo. Hic silitudinē de arbore plēa auicul' cantātib̄. q̄ q̄ videt falcouē venientē timet ⁊c̄. iō etiā in p̄sona cuiuslibet xp̄iani orando dr. Libera me dōne de morte et. ⁊c̄. De isto aduētu lu. xxi. tūc videbūt fi. ho. venientē ⁊c̄. Secūda clausula tangit cū dr. Visitet in eq̄tate habitatores terre contra eū. Ecce q̄re veniet ⁊

nō: q magnus rex non venit solus ad visitandum premiandum et puniendū. Sic nec xp⁹ veniet sol⁹ imo veniet cū ōib⁹ scis ⁊ āgel. hā illa die nulla creatura rationalis nec intellectualis remanebit in celo ysa. iij. Stat ad iudicādū dnīs Dominus ad iudiciū veniet cū senioribus ipsi sui ⁊ pncipib⁹ suis Seniores dicūt sci ad venerādū meritū ⁊ sapiētiā quib⁹ acq̄siuerūt paradisū. qz ī ānīs ē sapiētia ⁊ qz ipsi squerūt media habēdi paradisū. Ido dicūt senes. pncipes dicūt angeli Dic practice qūo veniet. primo pmittet angelos ⁊ ipe cū matre veniet. p⁹ sequūtur sācti ¶ Tercia clausula tāgit cū dicit ī die illa visitabit dnīs ī gladio suo gladi⁹ est verbū xpi. ve q. ib es. apoca. j. et ad hebre. quarto. viuus est eni fmo dei ⁊ efficax ⁊ penetrabilior omī gladio ancipiti ⁊ pringēs vsq̄ ad diuisionem aīe ac spūs ¶ Quarta clausula tāgit cū dicit duro q̄tū ad malos q̄b⁹ dicet discedite a me maledicti. Mat. xxv. ¶ Quinta clausula tāgit ibi ⁊ grādi q̄ntū ad bonos q̄s faciet ascēdē di. Venite bnī dicti ⁊c ¶ Sexta tāgit ibi ⁊ forti ⁊ b q̄ntū ad durationez glorie bonorū ⁊ pene dānatorū q̄ eternaliter durabūt de ista possumus dicere de⁹ pmittit ⁊c

¶ Sermo scō⁹ De eadē dnica

Misericordia mo⁹ est super eā luc. vij. p breui declaratōe hui⁹ verbi ⁊ introductōne Sciendū. q inter oēs vtutes ⁊ opa meritoria. est vna vtus singularl p quā homo efficit simil deo. ⁊ ista virt⁹ est misericordia licz eni ex q̄libet vtute homo efficiat deo similis. pri⁹ tñ virtute mie Ratio vna psona dr similis alteri qñ ī facie assimilat illi. nō tñ dr simil illi si secūdū manus ei assimilet vel fm pedes b in facie q̄ est ps altior ⁊ nobilior hois Modo videam⁹ de opib⁹ di erga nos qd est altius ⁊ nobili⁹. dico q misericordia Nullū op⁹ dei in hoc mūdo ē nobis manifestius. q̄nta fuit dei misericordia q dimisit pal a cū celi ⁊ voluit in b mūdo venire q̄nta misericordia velle in dui sacco hūanitatis passibil corruptibilis ⁊ mortalis totū venit ex misericordia erga nos. voluit capi ⁊ pari ne sibi credētes ⁊ obediētes paciāt in furca inferni Ite q̄libet die dat nobis suū corp⁹ in hostia psecrata ⁊ sanguine ⁊c. q̄nta ē ei⁹ misericordia cū q̄libet die offendat a nob ⁊ tñ sustinet nos spans nostrā correctionē Ecce facies dei scz ei⁹ misericordia alīs opib⁹ suis alcius ostēdit nobis. mi fatōnes eni ei⁹ sup oia g̃ altior alīs operib⁹ eius est g̃ similitudo creature ad deū. prie debet sumi fm misericordiā q̄si fm faciē. iustitia dr dorsū q̄ in iudicio ostenderetur Ideo xps dicit Estote misericordes sicut pater vester misericors est luc. vj. vbi ponitur similitudo. Et ideo sic thx. ad litterā intelligit de xpo de quo qñ vidit illā viduā dicitur q misericordia mot⁹ ē ⁊c Ita de homine misericordē ad pauperes pt dici Misericordia motus est ⁊c. pater. thxma de ista vtute misericordie volo modo pdicare ⁊ ostendā in quo stat vt sim⁹ similes xpo hic p grāz. ⁊ ī futuro p grāz. Dicūt doctores thxologi. q misericordia corporalis psistit in vij opib⁹ et etiā misericordia spūalis in vij et sic essent xiiij Sed nunc volo ppbēdere ī q̄tuor ne sim nimis plix⁹

¶ Primum dare libere.
¶ Secūdum mutuare pure
¶ Tertium restituere plene
¶ Quartū seruire pmpte

In b̄is quatuor stat tota misericordia Primū op⁹ misericordie corpal ⁊ spūalis est dare libere scz de bonis tpalib⁹ seu spūalib⁹. q̄ de⁹ tibi pmisit vt des libere indigēti quia ideo tibi dedit de⁹ vt des ⁊ pmunices libere Ratō hā oēs creature b ostendūt. qz q̄libet creatura dat

libere ⁊ ꝓmunicat q̃ ⁊ sibi ⁊edit. ptz p̃
mo ī sole. cui ꝓmisit ⁊ claritatē ⁊turē
calefactiuā. ⁊ fructificatiuā. oīa ista li-
bere ꝓmunicat, ppt q̃ sibi ⁊ ꝓfuat p̃dic
ta. idem ⁊ luna ⁊ stell' nā ⁊ illa modi-
ca claritate quā hūt etī nob ptē ꝓmuni-
cāt Itē ⁊ elemēto ignis q̃ fuit nob ad
calefaciēdū illuminandū coquendū Itē
idē ⁊ cādela q̃ multī dat lumē ⁊ nō mi
nuit ¶ Itē idē patet ⁊ aere q̃ dat se no
b vt respirem⁹ alias mozeremur eo q̃
trāt⁹ est calo⁹ cozdis. Itē dat nob nu-
bes pluuiā ⁊c ¶ Itē dat nob aqs ad la-
uandū dat nob pisces. Itē Terra plan
tas fruct⁹ dat ⁊ herbas aīalia. pz q̃ q̃ ō
nes creature dāt nob libē qz ⁊ ⁊edit
eis ¶ Nō audi auare si creature irrōna
les sūt ita liberales Nōne tu q̃ habes ītel
lectū rōez ⁊ expectas ret̄butōez ⁊ resur
rectōez ⁊ebēres libere dare Elī ⁊ hijs q̃
⁊ ⁊ tibi ⁊edit si habes vicinū paupez vi
duā l'pupillū da eis libere ⁊ ⁊ ꝓfua-
bit tibi oīa bō tua ⁊ nūqs etī paup Idē
⁊ bonis spūalib⁹ Si hes magz scientiā
da doctrinā ignorāti Si habes aliqz īno-
mo q̃ nescat se sigre nec pz nr ⁊c istrue
eū Si habes magz discretōez ꝓsiliū da
illi q̃ nesat q̃d facat. da cozrectōez ⁊ficā
ēti ī aliq̃ Sz bono ⁊ dulci mō ne īdigne
t̄ Itē da ꝓsolatōez t̄sli ⁊ orōez mortuo
nā h̄ mg mīa ē Idē ⁊ alijs opib⁹ pēni-
tentie, p mortuis Ecce q̃d ē dare libere
. auctas Q pozez suscipe īfirmos ac me
misse ⁊bū dñi ihū qō ipe dixt beatus ē
magl dare qs accipe actuū. ij. Ratō qre
beati⁹ ē dare qs accipe qz recipere obli-
gat hoiez. dare vero ponit hoiez ad retri
butōez spādū Si ⁊ ⁊ nob magz bō tpa
lia l'spūalia dat obligat vos ⁊. ⁊ oīb⁹
tenemī sibi dare ꝓputū. qūo administras-
tl qre flere deberet hō cui ⁊ dat magz
ꝓspiratē. Sz dare reptat retributionē
qz si das amore ⁊ nō solū ille cui das ß
etī ⁊ obligat tibi volūtarie ad retribu
endū Iō apl⁹. vn⁹ q̃sq, put ⁊estinauit
ī cozde suo nō ex tristitia aut necessitate
Hilarē enī datorē diligit ⁊ potēs ē
⁊ ⁊c Secda ad. coz. ix. Ecce p̃mū op⁹
mīe. alias qñ hō ñ vult dare libere ⁊ eus
aufert q̃dq̃d hō hz p ignē l'aqm siue p
irā dñi l' aliomō Itē ecc̄. debent dare
libere ⁊ gracijs eccāstic eis gtī collatī.
scz si hūt magz scientiā vt p̃dicēt alī ⁊ ⁊
us aufert ab eis scientiā ītm q̃ qñ hūt
p̃dicare īdigēt vno mense ad studendū
Iō dare debet libere ⁊ nō debet p̃dica-
re, p pecunijs nec vana gla ⁊c ß, p hono
re ⁊ei ⁊ saluatōe aīaꝝ Idē ⁊ sacmentī
ecclie scz ꝓfessione. dicat ꝓ illos q̃ libēter
audiūt diuites Sz pauplb⁹ dicūt habe
o facē aliud Idē ⁊ alijs sacmētis ¶ Se
cūdū op⁹ mīe ē mutuare pure. aliqcēs
hō ñ vult dare Sz mutuare q̃d etī ē o-
p⁹ mīe ⁊ aliqcēs ē maioz mīa mutuare
qs dare. ⁊ dare qz pl⁹ facit ille q̃ mutu
at x. flor. paupi laboratori cū q̃b⁹ faciet
sua negocia vt viuet ipe ⁊ vxoz ⁊ filij qs
ille q̃ sibi dat xviij. denarī ⁊c qz ille so-
lū dat, p vno die vitā ed mīrabilē ⁊ q̃
mutuat vt dictū ē dat sibi vitā p annū
Sz oz q̃ mutuet, pro pure scz sine vsu
ra ⁊ mutuās ñ debet īuoluē ⁊ mē vsure
dicēdo ego mutuabo x. flor. Sz qñ ⁊
niet nōn⁹ dicet q̃ mutuaui xij ⁊ ita scri
bet ī istrumēto Istō ñ ē mīa ß crudeli-
tas. ⁊ isto mutuo. auctas. Iocūd⁹ hō
q̃ mīrabet ⁊ ꝓmodat disponit ꝓmones su
os ī iuditō qz in eternū nō ꝓmouebitur
ps. iij. Nota disponit ꝓmones suos īniu
dicio In q̃ sibi dicet a xpo videam⁹ q̃d
fecisti ꝓme Ecce ego feci, p te O ī quā
to erit piculo q̃ nō poterit oñdere aliqd
op⁹. ß ille q̃ mutuauit pauplb⁹ amore
xpi respōdebit Ecce domine ego mutu
aui ⁊c ⁊ xps ē ꝓtet⁹ Iō ⁊ ī etnū ñ cō
mouebit Sz istō op⁹ mīe cozrūpit ⁊ ⁊
me vsure. mutuādo x, p xij, p securitate
accipiēdo pignus scz cāpū ⁊ fruct⁹ l'bes
tias q̃ fuiūt sibi ß ei vsura ē Itē emēdo
, ppter solutōis ātīcipatōem mīn⁹ vl' pl⁹
vēdēdo, ppt solutōis dilacōz vsuraē ⁊
dānatio. Si di. q̃s. Nōne ⁊ pecunijs
aut bonis meis potero recipere lucrū ali

qd Dicēdū q ñ qz dñs pecuie ñ vult ñ
estl vos dñs ꝗ dispēsatoz Jō caueatl ne
pr volūtatē dñi ministretl suas pecuni/
as Si dicatl .nūqd hēbo aliqz conmo
ditatē ⁊c. dico q ĩmo qz cētuplū acipi
etis in ꝗ mūdo ⁊ vitā eternā possidebi/
tl in alio. Si amore dei mutuatl ⁊ nūqz
eritis paup. dauid. Junioz fui eteni se/
nui ⁊ nō vidi iustū derelictum nec semē
ei⁹ qrēs panē. Tota die miseretur ⁊ cō
modat ⁊ semē ei⁹ ĩ bñdictōe erit ¶ Ter
cū op⁹ est restituere plene. scz restuere
illd q timetl qd nō est vtz ⁊ licz sit op⁹
iusticie tñ fūdat in miā pme Si tenetis
aliqd de mortuis restituatl. Dicat ꝓtra
testamētarios seu hæredes occupantes
bona defūctoz q est magna crudelitas
ac si pēz videres in igne ⁊ posses eū iu
uare ⁊ nō iuuares. quanta crudelitas ⁊
maioz est crudelitas erga aias in purga
torio existētes cū ille ignis sit maioz acri
uitatl ⁊ vbi pburūt aie patris seu matrl
⁊ tu nō vis iuuare retinendo bona. ideo
auisetl vos ¶ Scdo restituatl si debetis
aliqd ecclie vt si retinuistis decimas seu
pmicias seu alia bona ecclesie restituatis
¶ Tertio restituatl si retinuistl salariū ꝗ
uoz ā allaz vel laborātiū in cāpis vi/
neis seu alijs locis vestrl alias ira dei ē cō
tinue sup domū vestrā, ppt ꝗ dicebat tho
bias filio suo Quicqz tibi aliqd opa/
t⁹ fuerit stati mercēdē ei⁹ ei restuas ⁊
merces mercenarij tui apd te ōnino nō
remaneat thob. iiij. ¶ Per oppositū si fua
stis alicui in domo cāpo seu vinea ⁊ feci/
stis debiliter dictā in solutōe debetis di/
cere nō debetis mihi dare tñ qz dormiui
Jtē si recepistl aliqd mutuo restituatis
etl si nō sit istrumētū pfectū de illa obli
gatōe vl creditoz fuerit oblit⁹ Jtē si ha
betl aliqd de vsura seu furto reddere de/
betl. ꝗ dt scriptura Reddite ōib⁹ debita
vestra cui tbutū tbutū cui vectigal vecti
gal Cui tiozē scz plato tiozē scz reuerē
cialē cauere a sententia excōmunicatōis
Cui honozē vt filij pentib⁹ honozē qs
si offendistis petatis veniā. Nemini qd
quā debeatis nisi vt ad inuicem diligatl
ad. Ro. xiij Nota nemini qdqz ⁊c pz ꝗ
stultitia illoz q ĩ vita sua nō volūt viuē
sine debito Sūt multi qui debent vel de
vsuris vel alias Et qñ a pfessore dicatur
q satisfaciāt dicūt ego in testamēto me
o oia ordinabo. vultis cognoscere istam
stulticiā fides xpiana habet clarius q q
mozit in pcto mortali dānatur. qñ ergo
dicit ego dimittā in testamēto ⁊ vos in
vita vestra nō vultis satisfacere in toto
seu pte voluntatē habetis nō restituēdi
ergo in pcto mortali deceditis. igit ad in
fernū ibitl. Si hæres satisfacit liberat ani
mā suā de inferno. ꝗ nō tuā. qre ergo in
vita tua nō satisfacis. gregoriⁿ. ad mag/
nā iustitiā dei oipotentis pticet vt ĩ alia
vita nō careat suplicio q in hac vita no
luit carere pcto. ¶ Scda stulticia quia
credūt q hæredes p⁹ mortē eoz satis fa
ciāt. tñ videm⁹ q nihil fit Jdeo benedic
tus est ille q in vita sua satisfacit. ⁊ dicit
filio nō oz. te aliqd satisfacere. Ecce q
re dicit nemini ⁊c benedict⁹ ille q pt di
cere pax habeo. ꝗ totū est meū ⁊c. Jtē
nō solū furta sūt restituenda ⁊ reddēda
ꝗ debitū etiā cordis ⁊ opis Debitū cor
dis est diligere. Carissimi si de⁹ dilexit
nos debem⁹ alterutrum diligere. j. Jo.
iiij. Si istud debitū abstulisti alicui ex o/
dio ⁊c redde ei. Debitū oris ē salutare
⁊ loqui est loquēdū imaginatō formās
verba ⁊ requirit visus scz illi⁹ cui homo
loquitur ⁊ audit⁹ g requirit etiam vnio
corpis ⁊ aie in vna essētia. quia locutō
discreta non potest fieri nisi p psonā vi/
uā ¶ Hoc legit ĩ historia beati petri de illo
simone mago qui dixit se hoiez suscitasse
qz mouit capud Et dixit btūs petr⁹ Si
vē surrexit loqt alias scitis fantasma di
abolicū esse ⁊ nō loqui. ptz g q locutio
discreta est signū certe resurrectōis Jdo
xps voluit q ille iuuenis loqueret dis/
crete in signū ⁊c. Qui erat mortu⁹ etc
Modo declaret mozaliter Jnuenio q

in multis fit óppositū. vt laci⁹ inuenies sermone sequēti. Itē q̄litercūq̄ aliq̄d abstulisti facto vel cōsensu opz reddere ꝛc̄. Item de notariis qui recipiūt testamenta dicit infirmi⁹ volo dimittere tali eccie vel sic. ꝛc̄. ꝛ nō curetis. dicit notari⁹ qz clerici nimis hūt optet illud damnū satisfacere si vultis saluari al'. ꝛc̄. idem si mutuatis sciēter testē vel aliqd legatū. idē de falsis instrumētis. idē de ill' q false testificātur ꝛ alius pdit optet restituere reuocando. idem si p vrm̄ male loq̄ abstulistis famā ꝛc̄. optet restituere reuocando etiā si sit verū ꝑ secretū. istud nō solū ē iustica ꝑ mia. epiloga qz mortui habebūt suū ꝛ eccia. ꝛc̄. de alijs. math. xviij. Redde qd debes. Quarto fuire ꝓmpte ē opus mie. sani pūt fuire infirmis ꝛ iuuare in necitatibus. exēplo xpi. voluit huiliari ad seruiendū nobis. ideo dr. Filius hois nō venit mistrari. i. vt sibi seruiatur sed mistrare Math. ij. Quale seruicū fecit in nocte passionis. qz lauit pedes apl'oz. Item in vita seruiendo virgi mri ꝛ ioseph. ita debem⁹ nos facere adinuicē ex caritate Vos in libertate vocati estis frēs ꝑ caritatē spūs seruite ī uicem. Ad gal. v. Vultis scire qd meritū ē dicatur hic miraculū qd legit ī vita sci iacobi de socijs pegrinis euntib ad scm̄ iacobū ꝛ nolētib remanere cū socio infirmo. tandem remāsit vn⁹. Et socio mortuo ī die bti iacobi duz alter vellet ire ad scm̄ iacobū appuit sibi miles. ꝛc̄. Et duxit eum ad scm̄ iacobū di. q dicerет socijs q nullā indulgentiā fuerāt lucrari ꝑ q totā indulgentiā ip̄e q̄ seruiuit socio fuerat lucrat⁹. Ex isto miraculo patet quātuz placet deo fuire infirmis qui dulciter fit seruicū. Ergo nos in libertate. ꝛc̄. Deo gracias

Sermo tercius de eadem dnica.

Qui erat mortuus cepit loq̄. Verbum istd bēt textualit̄ Lu. vij. Recitatie āt ꝛc̄. vt dt virtutē ꝛ efficaciā suis verbis q̄ p̄ucvolo deuotoi vrē p̄dicare. Salute virgo maria ꝛc̄. Istud verbū loquit̄ de homie quodā mortuo quē christ⁹ suscitauit de quo dicit. thema. qui erat mortuus etc̄ Pro intellectu litterali huius verbi antequā veniā ad intellcm̄ moralē sciendū q signū certum resurrectionis alicuius mortui est loqui discrete. qz nec spiritⁿ malign⁹ ingress⁹ in corpe mortui posset discrete loqui. Ido signū certū ꝛ eui dēs q aliquis est resuscitat⁹ est quando loquit̄ discrete. q non potest fieri nisi anima sit rationalis ꝛ sit corpori vnita Ratio qz tot requirūt̄ ad loquendū discrete. requirunt̄ ei. xij. scz. vj. mēbra corporalia. ꝛ vj. potentie aīe Mēbra corporalia q̄ requirunt̄ sūt illa de quibz dicit logic⁹ instrumenta quib vox format̄ sūt ista labia dentes lingua palatū guttur ꝛ pulmo Sex potentie anime sūt intellectus qui ordinat verba voluntas que mouet membra ad loquendū vt dominus mouet seruos ad operandū Memoria concurrens ꝛ memorans de quibus est loquendū imaginatio formans verba ꝛ requirit̄ visus scz illius cui homo loquitur ꝛ auditus Ergo requiritur etiā vnio corporis ꝛ aīe in vna essentia. quia locutio discreta nō potest fieri nisi per psonā viuā Hoc legitur in historia beati petri de illo symone mago qui dixit se hominem suscitasse. quia mouet caput. Et dixit beatus petrus Si vere surrexit loquatur alias sciatis fantasma dyabolicū esse ꝛ non loqui patet ergo q locutio discreta est signum certe resurrectōis. Ido christus voluit q ille Iuuenis loquere tur discrete in signum ꝛc̄ Qui erat mortuus etc̄. Modo declarando moraliter Inuenio q persona dicitur mortua ex peccato mortali dicitur mortale. quia occidit animam. peccatum enim cum cōsuētū fuerit generat mortē. iacobi. j. Et

signũ certum resurrectõis in q̃ de se vel de alio poterit cognoscere. Si de morte resurrexit q̃s ad vitã gr̃e. est locucõ discreta. Et reqruntur q̃tuor locucões scz

¶ Loqui sibipsi dolorose
¶ Loqui sacerdoti verecũde
¶ Loqui proximo veraciter
¶ Loqui deo reuerenter.

Ista q̃tuor plamenta sũt necꝛia ⁊ pt hõ de tali dr̃e. Qui erat mortuꝰ ⁊c. ¶ Dico primo ⁊c. scz p cõtricõez qꝛ cõtritõ nõ est nisi q̃dã locutio replxensiua suiipsius. de hijs q̃ malefecit hõ dicens. O miser q̃d feci. verbi grã. Si aliq̃ psona fuit ml'tũ, vana ⁊ põposa ⁊c. qñ deꝰ p cõtricõez tãgit cor loqtur ifra se. d. O miser q̃d fecisti q̃d tibi, pfuit tãta vanitas totũ trãsiuit ⁊ ego sũ penis iferni obligatus. O miser q̃d erit de me. Idẽ de auaro qui obliuiscit thesauros padisi, p istl corruptibilib ⁊c. Idẽ de luxurioso q̃ vixit vt porcꝰ ĩ luto luxurie qui dicit. O miser ⁊ vbi sũt ille delcãcões q̃ mihi tm̃ cõstãt Patz q̃ q̃ vera cõtricio est plamẽtum aĩe replxendẽtis se amare Idõ cognoscere pt q̃libet vẽm si hẽtis cõtricõem vl' nõ De isto plamẽto t ille scũs hõ. Job. x. Tedet aĩaz meã vite mee supple ĩ pcis Remediũ q̃ subdit dimittã ego aduersũ me eloquiũ meũ ⁊ qũ loqr ĩ amaritudĩe aĩe mee. Et loqtur Job in psona pterentl. Multl q̃ intelligere clariꝰ dicatur parabola de q̃dã mercatore pdiuite vnicũ filiuz hãte cui filio dare volebat vxorẽ ⁊ nõ inuẽibat qꝛ licz eẽt diues nihil sciebat facere. In oib erat inexptus. qꝛ pat tm̃ diligebat eũ q̃ noluit vt iret vt alij mercatores vlt mare ⁊c, ppter qd pr̃ misit filiũ ad quẽdã feiam cũ magna quãtitate monete vt emeret bona ⁊ fieret fama q̃ scirz aliq̃d facere. Dicit qũo emit lapides vitreos, p lapidib pciosis q̃s emit, p. xxx. milib florl ⁊ nõ valebãt. xxx. denarios. Idẽ de scutellis emit de auricalco credẽs q̃ eẽt de auro ⁊ oculos cãcroꝝ credens q̃ eẽt ple ⁊ reputauit se btm̃ credẽs multũ lucrari. Qui dũ reviret de via obuiauit cuidaz amico suo. q̃ interrogatꝰ vũ veniret. dixit q̃ de tali feia de q̃ emerat pciosa iocalia. ⁊ ostdit illa amico. Qui stati pgnoscẽs illa dixit sibi ista nihil valent. O vos estis pditꝰ et cõfusus sp erit fama q̃ estis bestia ⁊c. Tũc ille cognoscẽs deceptiõem ⁊ suam idiscrecõem cepit flere amarissime q̃si de spando. sed ille amicus cõsolabat eũ dicendo Nõ curetis qꝛ pr̃ vẽz est diues ⁊c et sub ista spe ille cõsolabat Ecce h ostẽditur, ppie q̃d est contricio. Iste stultus mercator est homo vel mulier q̃ qñ facit pctm̃ credit se iuenisse margaritas ⁊ aurũ ⁊c. et nõ est nisi lutum. Auarus credit se iuenisse aurum ⁊ totũ est lutũ vanitas ⁊c. Luxuriosus qñ vidz mulieres albas l' formosas credit se iuenisse margaritas ⁊ nõ sũt nisi sterq̃linũ. Sed qñ amicus scz angelꝰ bonus vel pdicator. dat nobis intelligere quid emisti scz lutum ⁊ fumũ ⁊c. tũc mercator. i. spũs redit ad se ⁊ iueniens se deceptũ incipit flere dicẽs O miser quid emisti. ⁊ desperet nisi qꝛ pater scz deꝰ est diues ⁊ sub ista spe transit. Diues est ⁊c. ad Ro. x. Judas habuit displicencã. sed nõ speraiit in diuicijs pr̃is Patz q̃ qũo pricõ ẽ ĩcrepacio suiipꝰ. Ideo dauid Fili hoim vsqꝫq̃ graui corde vt q̃d diligitis vanitate ⁊ q̃ritis mendaciũ ps. iiij. Nota filios hoim vocat nos. qꝛ nos moralit loquẽdo sumꝰ bestie ⁊ filij hoim ⁊ nõ hoines. qꝛ hõ est ail rõnale. hoies ⁊ rõe vtẽtes fuerũt aliq̃ prẽs q̃ in baptismo nos genuerũt qꝛ añq̃z fecissent aliq̃d q̃rebãt a rõe si erat bonũ ⁊ nõ cõtra deũ. Si nos pdidoloꝰ vt bestie fm sẽsualitatẽ ⁊ desiderũ gubnaꝰ freq̃nt nos. Idõ dicit filij hoim q̃si bestie sp. eũtes ⁊c. qꝛ si hõ bestialis habz opꝛtunitatẽ faciẽdi pctm̃ scz vindictam luxuriaz vel aliud nõ respicit si est fm deum vel cõtra. Ideo salomõ.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Dixi in corde meo de filijs hoim vt probaret eos de⁹ ⁊ onderet sil'es eē bestijs eccs.iij. Et declarat dauid tres bestialitates dices. vsq̄q̄ gui corde. Ecce auaricia.qz diuicie nō sūt lapides p̄ciosi ꝗ lapides aiam onerātes ⁊ facūt descēdere eā in ifernū Mortu⁹ est diues ⁊ sepultus i inferno. Secda tāgit ibi q̄d diligitl vanitatē.scz i ornamētis ⁊ q̄ritis mēdaciū scz i luxuria q̄ vnū ondit exī.scz delectacōem ⁊ aliō tenet itus scz corruptionē ⁊ feterē. Est ei q̄si pulchr monumētū exī pictū ⁊ infra plenū imūdicia ⁊ feterē ⁊c. Ita pulchr hō vel pulchra mulier sūt vt monumētuz qz itra nihil ē nisi corruptio tripa de porco ⁊c. Ecce primū palamētū Ido q̄libz visitet sua peccata malaz vitā tps pditū ⁊ replendat se amare ⁊ de eo dicet q̄ erat mortu⁹ ⁊c

¶ Scōm est loq̄ pshitero vel sacerdoti vel cū de. Ecce hō cōfessio q̄ est necia p⁹ pricōem. Nō qn̄ aliqua psona hz aliq̄ plagā mortalē in suo corpe nō sufficit illā respicere ⁊ videre ꝗ dz ondere eā medico. Idē in pricōe respiaunt ⁊ vident plage pctōr ꝗ nō sufficit.sed oz ondere medico scz pfessori.v. Pr gētes purāt me sanū ⁊c. Hz pī Ecce plagas meas. ego sū van⁹ ⁊c.auarus ⁊c. Ido xps lu. .xvij.dixit.x. viris leprosis. Ite ondite vos sacerdotib. Mō poterim⁹ ꝗ rnde re duab q̄stionib q̄s vos coiter facitis Q dne mi q̄re dicitis q hō pfiteatur sacerdotib. Nunq̄d valet trn̄ pfiteri vno pbo viro vel mulieri deuote Maxie qz Jaco. v. dr pfitemini alterutr pctā vra et orate p iuicē vt saluemi. In ista auē te fundāt suū argumētuz. q̄re q̄ vos trn̄ restrigitis. Vos solū vultis scire pctā nra Rnd̄eo duplex est cōfessio. pma ꝓter ipetracōez oris. Secda ꝓter ipetracōez absolucōis. Prima cōfessio p̄t fieri cuilibet psone ⁊ deuoto hom̄i vel etiā mulieri p̄t hō dicere sua pctā ego sū van⁹ vl' auarus Ideo rogo vos oretis p me vt deus det mihi hūilitatē vel liberalitatē seu castitatē ⁊c. Istā cōfessiōez facit sacerdos laicis ⁊ nō dz dicere absoluatis me ꝗ oretis p me.nec dz petere pniam p pctis ⁊c. ⁊ de ista loq̄tur brūs iacob cū dicit Cōfitemi ⁊c.pz qz sequit ⁊ orate p iuicē vt saluemi ibidē ⁊c. Secūda cōfessio est sacrametalis in q̄ dat absolutio ⁊ remissio pctōr ista nō p̄t fieri nisi sacerdotib Nō ecce rex tz vnū gubnatorē ꝗ est magn⁹ hō ribald⁹ ⁊ sceleratissim⁹ ⁊c. Et vos cōmisistl furtū vel hoīcidiū ⁊ timetis aduentū regis. Ad quē recurretl ad petēdū remissiōem de crimie vro.ad aliquē scm̄ hoiem vel ad gubnatorē. null⁹ scūs hō p̄t vobis remittere pctā qz nō hz ptātem regis. Q dicetis vos gubernator est mal⁹ hō. q̄tūcunq̄ sit mal⁹ ptātē habz regiā remittēdi ⁊c. Ita cōfessores seu clerici gubernatores sūt regis xpi. Et xps dedit eis ptātē absoluēdi ⁊ nō alijs.quorr remiseritl pctā remittunt eis Joh.xx.ꝗ solū fuit dictuz clericl Si q̄ vultl rmissiōez pctōr oz ire ad clericos Si orōez vultl potestl ire ad alios. ⁊ si rex vellz dicere q̄re iuisti ad gubernatorē. nunq̄d ipm malū hoiez eē sciuisti ⁊c. Rnd̄eo dne iō qz vos eū sustinetl Idē de clericl Et qn̄ aia alicui⁹ bn̄ pfessi vēit ad iudicū corā xpo ⁊ demō accusat ⁊ reqrit vt dānet qz fecit ꝗ peccatū ⁊c. ⁊ ꝗ. Et xps lcz sciat. trn̄ ipe iterrogat iustū ⁊ ipiū. Quid did aia ad hoc dne vere ē.q il la feci nec possum negare Hz dne habui remissiōez a vro gubnatore seu locū tenētē ⁊ ondit cartā q̄ portat i frōte. qz lcz i cōfessiōe nō det carracter idelibil dat trn̄ q̄dā ornat⁹ ¶ Secda q̄stio dicūt aliq̄ maxie valdēses Absoluere ⁊ remittere pctā est soluere ligatū qz q̄t pctā hz homo tot cathxis ligat aia Si q̄ cōfessor sit ligat⁹ pctis forte plus q̄ ille q̄ cōfitet q̄uo poterit ligat⁹ soluere ligatū. Iste rōes sūt hxreticorr ad decipiēdū simplices. Rnd̄eo q vere est q absolutio est soluere a pctis Ido solis sacerdotib dixit xps. Quecunq̄ solueritl

sup terrā erūt soluta ⁊ ī celis ⁊c. math. .xviij. Et si sacerdos eēt ligat⁹ in pte p quā hz soluere scz ī lingua q eēt mutus cōcedo vobis q nō posset aliū soluere qz nō posset ꝓferre formā absolucōis. sed adhuc ē man⁹ ⁊ pedes ⁊ totū corpus ligatuz pcis si pt ꝓferre verba absolucōnis soluit. qz illa solucio nō fit virtute sacerdotis ſ virtute xpi cui⁹ ipe est ifrumētuz. Et habet dare ex ista aucte qñ xps dixit. x. leprosis. Ite oēdite vos sacerdotibz Isti sacerdotes erāt ribaldi symōiaci iuidi ⁊c. Cōtra q̄s xps pdicabat ⁊ do russent dixisse leprosi Bñe q̄re mittitis nos ad malos hoies ⁊ pcōres. q̄re non mittit ad mrēm vrāz vel ad iohēz baptistā ad apl'os. Solutio qz nō erāt sacerdotes. In ꝗ xps oēdit q solis sacerdotib⁹ est fienda cōfessio sacramētal'. Bñdictio trī nō q q̄libet q̄ztū pt debz diligere bonū cōfessorē. De isto plamēto dicat scriptura Job. vij. Qua ꝓter scz amore absolucōnis hñde ⁊ ego nō pcam ori meo. Loq̄r scz ore in tribulacōe spūs mei cōfabulor cū amaritudie aīe mee ⁊ hoc dz ad drām veteris testamēti ī q̄ nō cōfitebāt pctā ore. Si dicat illō tps erat bonū. Solutio q nō omniq̄ qz nunq̄ hūerūt remissiōem pctōz vt itrarēt paradisū. Idō dicit loq̄r scz dicēdo ore pctā mortalia specialit venialia ī genere. In tribulacōe spūs mei ⁊ ꝗ quātū ad ꝓpositū nō recedū di ad pctā de q̄ dz iterrogari cōfessor ⁊ est maxīa tribulacō hñdi tale ꝓpositū. Cū em hō sit iclinat⁹ ad oppositū. Cōfabulor scz de pnīa cū confessore qñ dicit cōfessor ego video q est torus van⁹ ⁊ suph. Idō hūiliabit vos ī orōne ⁊c. Idē de alijs. auiset se cōfessor nedet pniam vltra volūtatē pctōris Rō qz si dimitteret pniam cōfessoris culpā icurreret. Laboratoribz det ieiuniū de q̄ nō potuerūt se excusare scz vt audiant missā ieiuni ī diebz festiuis. Cōtra inuidiā det medicia orādi ꝓ illa ꝑsona ⁊c. ecce q̄re dicit Cōfabulor cū amaritudie aīe mee qz pnīa amaritudo est sensualitatis. Cerciū plamentū est loq̄ ꝓprio veracit. Mō addiscet quo est sūme cauendū ob omī mēdacio si attēditis ad ea q̄ dicā. cuilibet mēbro corpis de⁹ dedit suū officiū oculis officiū vidēdi. auribⁿ audiēdi ⁊c. Sicut rex dat officia diuersa diuersis ī regno suo. Ita deus dedit mēbris diuersa officia. Mō si officium oculi ipediret ꝑ albuginē eēt magn⁹ defectus oculi q̄ pderet suū officiū Idē de auribz ⁊c. Mō officiū oris est significare cordis itencionē. Hūs voces sunt note. i. signa earū q̄ sunt in aīa passionuz Qñ g̃ hō mentit mētiri em est vnū dicere ī ore ⁊ aliud hre ī corde. lingua pdit suū officiuz scz significādi ea q̄ sūt ī corde. Idō sicut nul⁹ vellet hre maculam in oculo. Ita nec debz velle mēdacium in ore. ptz g̃ q hō debet loq̄ veracit licz nō omīe verū nec secreta cordis sūt dicēda qz eēt stultitia Mō trī debem⁹ dicere mēdacū ꝓ q̄cunq̄ causa cōtra illos q̄ dicūt bonū esse mēdacū q nulli nocet. Aplus. Deponētes mendacū loq̄mini veritatē vnusquisq̄ cū ꝓximo suo. qm sum⁹ iuicem mēbra ad eph. iiij. Idō prouerb. viij. veritatē meditabit gutt meū et labia mea detestabūtur ipiū. Guttur em signat cogitatus cordis. Et labia detestabunt impiuz ꝗ tangit mercatores qui aliq̄ēs emēdo ⁊ vendēdo dicūt multa mendacia etiā cum iuramento in fraudem ꝓximi Hoc etiā tangit tractatores matrimonioz q̄ etiā dicunt multa mēdacia qñ hō inīrogat q̄d de tali puella ⁊c. dicunt q scit omīia ⁊ aliqñ nihil scit facere et erit vna magna cōfusio ⁊c. et nō hūt cōsciam mentiri. Item tractatores pact dicūt multa mēdacia q ꝓ nulla cā est dicēdū. Dicat miraculū qd legit exo. j. Qūo pharao cōcepit destruere ꝓlm iudeorum ⁊ p̄cepit obstetricib⁹ ⁊c. Cūq̄ replenderent a rege timētes nō derunt.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Ipsō sunt hebree sicut egypcie mulieres. Ipse enim obstetricā di hūt sciam ⁊ aīq̄ ve niam⁹ ad eas pīnt. Et dixerunt menda cium ⁊ sic euasit pplus isrl. Bñ g̃ fecit de⁹ obstetricib⁹ ⁊ qz timuerunt deū edificauit illis domos Dicit h̄ greg⁹. dās eis multa vt remunerarent qz ex mendacio pdiderūt regnuz celoꝝ. Jō p toto mūdo nō est dicēdum mēdaciū. h̄ dz dici illa Auctas. deponētes mēdaciuz loquimini ⁊c. ¶ Quartū plamentuz exquo hō fuit locut⁹ sibiipi dolorose cum confessore verecunde. cū primo veracit̄ sequtur q̄ dz loqui cū deo reuerent̄. ⁊ h̄ fit in oroōe. Rō qz oro est vt canale per qd̄ aq̄ grāe venīt de fōte celi. Dicat̄ qūo de alto fōte si vultis habere vel recipere aquā ad ortū vrm̄. oportz ponere canale Jdē fons tocā⁹ boni corpalis ⁊ spūalis tpalis ⁊ eternal ē alte coll ocat⁹. s. i celo Fons sapie verbū dei i excelsis Eccl.]. Ortus nr̄ in q̄ venim⁹ est iste mundus Si g̃ volum⁹ q̄ aq̄ grāe scz pacis ⁊ sanitatis diuicie ⁊ psperitatis ⁊ bñdictionis veiat ad nos de illo fonte opz q̄ ponam⁹ canale orōis cui⁹ pes est i ore. et sūmitas i celo. Cogitā do cui hō loqtur et sic canale est rectū. Jō xp̄us. Opz sp orare Lu. xviij. Nota sp. i. omī hora ordinata. Clerici i septē horis canōicl. Laici vero i mane ⁊ sero. ⁊ sic venit aq̄ grārū. De hoc figura Nu. xx. Qñ filij isrl fuerunt i deserto moriebant̄ siti ⁊ moyses ⁊ aaron q̄ habebāt curā ⁊ regimē illi⁹ populi orarunt ⁊c. Quib⁹ rñdit de⁹ dicēs Loqmini ad petrā coram eis ⁊ illa dabit aquas ⁊ ita factū est. Jsta petra cui ē loquēdū est xp̄s q̄ totū mundū sustinet.]. ad cor. x. Petra aūt erat xp̄s. Si g̃ idigetis aqs grāe sanitatis pacl remissiōis peccōr ⁊c. Loqmī ad petrā oram do vt dixi veuote. qz sine dubio dabit vobis necessitatē nō vanitatē. Ecce g̃ q̄tuor plamenta necia illi qui viuit in grā dei post petrm̄ de q̄ pt dici. Qui erat mortu⁹ cepit loq.

¶ Sermo q̄rtus de eadē dñica

Porte ciuitatis

Ecce defunctus efferebat̄ Lu. vij. Origialit̄ ⁊ recitatie in euāgelio currētis dñice scribit̄ verbū istd̄ volens ipetrare grām ⁊ bñ dictōem sup nos in hoc pñti sermone remediū habeo scz recurrere ad virginē mariā Salutet̄ g̃ ⁊c ¶ Pro intellectu spūali hui⁹ verbi ꝑm q̄ mō illud volo ptractare. Sciendū q̄ est doctrina cois doctoꝝ in sacra theologia q̄ a pnciplo mundi exq̄ adā peccauit celū fuit ita clausū. q̄ null⁹ quātū cunq̄ scīs ⁊ amicus dei potuit intrare vsq̄ ad xp̄i ascensiōem. qz tūc xp̄s aperuit ianuam celi. vñ qñ ~~dixit~~ aīe scōꝝ antiq̄ exibāt de corpib⁹ respiciebāt si possent celū ascēdere ⁊ intrare. Sz nō poterāt qz ianua erat clausa. Criso. Erāt pius obstacula q̄daz ⁊ ipedimēta salutis q̄b⁹ obsistentib⁹ aīe defūctoꝝ intrare nō poterāt celos Nullā ei aīaz exq̄ adā peccauit ⁊ clausi fuīt celi arbitror ascēdisse i celū. Sed venit xp̄s ⁊ merito sue passiōis ⁊ virtute resurrectōis ⁊ ope ascēsiōis aperuit ianuā. Jō mō iā pñt intre q̄ volūt De ista materia auctas plena secretl. hec dicit dñs de⁹. Porta atrij interioris q̄ respicit ad orientē erit clausa sex diebus. in q̄b⁹ opus fit. die aūt sabbati aperiet̄ ezechl. xliij. Nota platea interior est glia paradisi q̄ dr platea, pter ei⁹ magnā latitudinē qz totus mūd⁹ i eius respectu nō est nisi punct⁹. Porta h⁹ est intrōitus q̄ respicit ad orientē. In oriēte ei primo apparet claritas solis Ita qñ aīa intrat p portā paradisi stati videt claritatē sol sc̄z xp̄i. De q̄ dr virgini marie. Ex te ei ort⁹ ē sol iusticie xp̄us deus nr̄. Hec porta clausa erit sex diebus in q̄bus operatur. hic sumūtur dies pro etatibus mundi que sūt septem. Prima fuit ab adam vsq̄ ad noe. Secūda a noe vsq̄ ad abraham. Tercia ab

abrahā vsq̃ ad moysē. Quarta a moy
se vsq̃ ad dauid. Quinta a dauid vsq̃
ad trāsmigracōem. Sexta a trāsmigra
cōne vsq̃ ad xpm. In quibꝫ fit opus. qz
illi sci qui tūc erāt laborabāt in seruicio
dei pl⁹ q̃ nos tm̄ in fine diei scz vite nō
habebāt salariū glorie. Sz p q̃ete ibāt
ad carcerē inferni ac si vos in sero qm̄ ser
uus vester debēt q̃escere mitteretis ī car
cerem. Hec die sabbati. i. quietis apietur.
Ista dies fuit ī septima etate qm̄ xp̄s as
cendit. Idō mō porta est aperta qz con
digne penitētes statim ītrant qm̄ moriū
tur. Dicit thema porte ciuitatis ꝛc. Cō
struit sic. defūctus efferebat porte dati
ui casus est ciuitatis. ptz thema. Occasio
ne hui⁹ thematis ego q̃siui q̃t sūt porte ī
trādi paradisum siue celū ꝛ per grām dei.
inuenī Neemie. iij. Per figurā ciuitatis
ihrlm q̃ habebat sex portas que vocabā
tur hijs noibus. Porta fontis. Porta
sterq̃linij. Porta vallis. Porta veteris.
Porta piscium. Porta gregis. ¶ Que
signt sex portas celi q̃s xpus aperuit ad in
trandū glam ꝛc. ¶ Prima porta ciuita
tis iherusalem dicebat porta fōtis. Nō
quia illo tpe ciuitas ihrlm erat ita nobil
q̃ ad vnā portā ciuitatis erat fons ma
gnus vt q̃ veniebāt ab extra ibi lauarent
a pulueribꝫ ꝛ sic ītrarēt ciuitatem mūda
ri. Propt̄ hoc ista porta dicebat porta
fontis. Hec figurabat p̄mā portam celi
quā xp̄s aperuit q̃ dicit innocencia baptis
malis. qz tam nobilis est illa ciuitas cele
stis q̃ nulla aia cū aliq̃ macula etā ꝛia
li p̄t ibi ītrare. Idō qm̄ xp̄s ostdit illam
Iohi euāgeliste dixit iohes. O dne ꝛ
quis intrabit hic. Rndit xpus. Non in
trabit in ea aliq̃d coinq̃natū Apoc. xxi.
Iō p aperuit de⁹ portā fontis. s. baptismal
innocēcie. Si hētis faciē vel man⁹ īmū
das lauent ibi. Aliqui hnt faciem īmū
dā ꝗ habēt man⁹ mūdas. vt pueri qui
ope nō peccauerūt. ꝗ originali pctō macu
lati sūt. qd nō est pctm̄ factū ab eis. Sz
receptū Sicut de ymagie cadente in lu
to ꝛc. sic pueri habēt faciē lutosā ex illa
carnali generacōe ꝛc. Iō si tales debēt
ītrare paradisi ciuitatē p istā portā baptis
mi opz q̃ lauent in porta fontis a sacer
dote vel layco in periculo. Aliisent de for
ma. Si moriē in ꝗ statu recte vt aia vir
ginis euolat ad paradisū sine purgatorio.
et ītrāt p portā fontis. Alij aūt habēt
nō solū faciē lutosā ex originali pctō. sed et
man⁹ ex pctis actualibꝫ ꝛc. q̃ nō p̄nt pu
rificari nisi per baptismū. vt sunt iudei ꝛ
alij ifideles. vnde qm̄ tales nō ficte acte
dūt ad baptismū trāta est virtus baptis
mi q̃ ita purificat q̃ si morerēt aī q̃ pec
cēt stati euolāt ꝛ intrāt p portā fontis.
De isto fonte zach. xiij. In die illa erit
fons patēs domui iacob ꝛ hītātibꝫ ihrlm
ī ablucōem pctōris ꝛc. De ista porta di
cebat Iob anagogice. Petra fūdebat mi
hi riuos olei qm̄ procedebā ad portā ciuita
tis ꝛ ī platea parabāt mihi cathedrā Iob
. xxix. Nota secreta. baptism⁹ bz fieri per
aquā naturalē dulcē vel salsā de mari.
Nō ei p̄t dari p aquā artificialē vt rosa
ceā ꝛc. Cū aq̃ naturali lauat corp⁹ bap
tismatis. Sz petra. i. xp̄s. Petra āt erat
xp̄s. j. ad cor. x. sil fudit septē riuos olei
scz. vij. dona spūsci q̃ ponūt ysa. xi. Spi
rit⁹ sapie ꝛ itellcūs sp̄s psilij ꝛ fortitudi
nis ꝛc. dixit spūsciūs iohi baptiste de
xpo vt ipēmet dicit. Qui misit me bapti
sare in aqua ille mihi dixit super quē ꝛc.
Joh. j. Ecce āgne dicit petra fūdebat mi
hi riuos olei qm̄ procedebā ad portā ciui
tatis. Secōo dicit ꝛ ī platea. s. ī ciuitate p
adisi parabāt mihi cathedrā. s. derelictā a
malo āgelo. qz qm̄ aia alic⁹ nouit bapti
sati ītrat paradisū stati collocat in vna il
la cathedra ꝛ de tali p̄t ītelligi thema
porte ciuitatis ꝛc. ¶ Secōa porta dr ster
q̃linij. qz iā nos nō possu⁹ ītrare p porta
fontis qz post baptismū facti sumus ī
mundi ꝛc. Si diceret aliquis ego volo
iterum baptisari ꝛc. Dico q̃ baptismus

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

nō habet virtutē nisi semel. qz solū xpus semel fuit passus. immo peccaret qs guit si iterum baptizaretur. baptismus enim est sacramentū iteriterabile. quia imprimit caracterē qui est indelibilis. Et idō nisi esset alia porta nos despare possemus. Ideo est secunda porta figurata p portā ierusalez q̄ dicitur sterquilinij. Ratio est quare sic noiatur Ciuitas iherusalē tunc erat sita in altitudine. s. in q̄dā pede montis ꝗ iam nō est illa quia dūs extra portā passus est ⁊ sepulchrū extra erat. et modo est in medio ciuitatis ⁊ ille populus iudaicus erat īmūd⁹. et qñ pluebat oēs īmundicie de illa altitudine deducebant p aquā ad illā portam Ideo dicebat porta sterquilinij. Et sigt secundā portam celi. q̄ dicit pnia sacramētal' que recte est sicut de illa porta ciuitatis iherusalē. qz oēs īmundicie cōgregantur in cōscientia. Iam videtis in domo vbi stamus ⁊ comedim⁹ q̄t spurcicie cōgregantur. sed plures in domo conscie. Sed qñ venit illa pluuia bñdictōis scz lacrimax pro peccatis. qñ scz cerebx restringit vt spongia ⁊ homo vadit ad confessorē. per portā oris vadūt īmundicie pctōx. Sic ciuitas psciētie purgat. quia sicut pluuia īperuosa secū ducit oēs īmūdicias. Ita cōfessio dolorosa facta cū gemitib⁹ ⁊ suspiriis purificat totā psciam in q̄ cōgregant tot īmundicie. Cogitate si eēt aliq̄ dom⁹ vbi hō comederet ⁊c. et de toto āno nō mūdaret q̄t in illa eēnt cōgregate īmundicie. Nō cogitate q̄d debet eē de cōscētia que solū semel in anno a nobis mūdatur. O q̄t īmundicie q̄tidie cōgregant comedēdo. bibendo. loquendo. negociando ⁊c. Sūt multi miseri q̄ nec semel in anno mūdant domū cōscie qz nō cōfitent et tales damnacōem merent ⁊ nō debēt hēre eccīastica sepulturā. sed sicut anima est cū demonib⁹ ī inferno. ita corpus dz esse cū brutis in cāpo. Ideo dicit scriptura. Si cōfitear pctā nra fidel' et iustus est de⁹ vt remittat nobis pctā nra ⁊ emūdet nos ab omni iniq̄tate ⁊c. Primo Iobis. j. De ista porta dauid Cōfitebor dño. ꝗ porta dñi iusti intrabūt in ea ps. c. xvij. Nota cū dicit cōfitebor domino. diceret aliq̄s nō dicit cōfitebor sacerdoti. Dico q̄ pfessio q̄ fit sacerdoti fit deo. in cuius loco stat sacerdos. intrīm q̄ si pfessor p iudicē interrogaret de peccatis si aliter nō posset euadere. pt iurare q̄ nihil scit qz deo fit illa cōfessio ⁊ nō scit peccata vt hō. Ite hec porta dñi. Hic extirpat error aliq̄x psumptuosox diccēciū. q̄ xpus nō ordinauit cōfessionē. Sz btūs Iacob⁹ qñ dixit: Cōfitemi alterutrx peccata vra ⁊ orate p īuicem vt saluemini. Iaco. v. Item q̄ xpus nō ordinauit confessiōem est error qz non petrus nec aliq̄ aplī possent ordinare vnū sacramentum sed xpus ore. proprio ordīauit. Sed apostoli fuerunt baccalarij ⁊ xpi repetitores. Ideo xpus dixit eis. Nolite vocari nec vocemini mgri. qz mgr vester vnus est xpus Math. xxiij. Ideo qñ aplī loquūt de aliq̄ sacramēto nō loquūtur tanq̄ ordīatores. sed vt repetitores. Item iusti intrabūt in ea. i. p eam quātū cūq̄ sūt pctōres in cōfessiōe iustificant. ⁊ qñ tal' sic mūdatus morit pt dici porte ciuitatis defunct⁹ efferebat. Tercia porta vocat vallis. i. Iosaphat. Expedit vobis vt sit alia porta qz pauci sunt q̄ faciūt cōdignaz pniam. Ita q̄ si ī statera diuine iusticie in vna pte ponerent oīa peccata et ī alia oīa bona ⁊c. Pauci sūt religiosi clerici vel layci de quib⁹ nō plus pōderaret mala ⁊ peccata q̄z bona. Ideo tales nō pnt intrare p primā portam nec secūdā. Ideo aperuit deus terciā portā. s. vallis. Dicat quare illa porta iherusalē dicebat porta vallis. qz antiquitus tpe gentiliū erat iuxta illā portā vallis profunda in q̄ incēdebat ignis ⁊ ibi offerebāt filios y dolis p ignē. Ideo ab ysa ⁊ Jeremia. dr vallis thophet. i. tribulacōis

et a xpo vocat gehenna hec porta figurabat terciam portam paradisi scz afflictiones purgatorialem. quia sicut illa vallis erat bassa. Ita purgatorium est bassum qz circa centrum terre. et dicit vallis tristicie et tribulacois quia cōclusio est omnium theologorum q minima pena purgatorij e maior quacunq pena hui mundi et quando morit qui cōdigne non satisfecit et in gra decedit in purgatorio satisfacit et purgat. Et illi decedenti dicit xps vt vadat ad portam vallis scz ad purgatorium. Dicatur modo qmodo anima portat ab angelo bono dicente videtis qt maculas habes. Dicat qmodo picit animam in purgatorio vel ponit dicēs. tu stabis tantum nisi iueneris ab amicis etc. Ido bonum est facere penitēciam in hoc mundo. ne hō habeat transire per istam portam dolorosam. de ista porta auctas allegorice Transeuntes pmam et secdam custodiam venerit ad portam ferream que vltro. i. sponte aperta est eis. Actum. xij. Prima et secda custodia sunt due custodie angelorum bonorum quas habemus. Prima e in hoc mundo quando creatura nascit deus mittit angelum ad custodiam ne a dyabolo submergat et custodit semp. Unde dauid. Angelis suis demandauit de te etc. in psalmo q habitat. Secda custodia est in fine quando hō exit hunc mundum in ingressu et in exitu dedat custodiam Sunt enim in exitu demones obseruantes animam et nisi deo mitteret angelos etc. ppter hoc dicit transeūtes pmam et secdam custodiam venerunt ad portam ferream id est purgatorium quia sicut ferrum est durius ligno. Ita pena purgatorij est durior ferro et pena purgatorij penam istum mundi excedit Sed cōsolatio eis est q pacta purgacōne ad ciuitatem paradisi intrat. Unde subdit i dicta auctoritate. q vltro aperta est eis. Ideo qm morit q nō fecit condignam penitenciam potest dici porte ciuitatis etc. Quarta dicit porta vetus. Nō quia dicit magister hystoriarum q erat antiquior alijs intantum q ibi ostendebant edificia de repore melchisedech q obtulit panem et vinum etc. Figurabat porta vetus contricionem cordialem. Nam contricio cordialis ab inicio mundi vsq modo fuit bona et virtuosa. quia tanta potest esse contricio de peccatis q sine hoc q transeat secdam vel terciam portam intrabit paradisum per portam veterem scz contricionis. Dicatur hō miraculum de illa pulchra meretrice veniente ad sermonem credatis q nō ex deuocione. Sz quia ibi erant homines. Ideo vt videretur etc. ornauit se vt post sermonem homines peccarent cum ea. Sz deus cogitauerat aliud et a casu frater pdicabat cōtra vanitatem et ornamentum mulierum et cōtra immundiciam luxurie et quō puniunt et illa q pus cadin nabat incepit flere et tantum fuit ignis contricionis q subito et sine confessione fuit mortua etc. Ista intrauit p portam veterem scz contricionis. Ideo bonum est puocare se ad dolorem peccatorum per istam portam intuit maria magdalena quando venit ad pedes xpi etc. per istam intrant plures. Magnum est affligere corp ieiunijs et disciplinis etc. Sed super oia est afflictio cordis per cōtricionem. De ista porta auctoritas Cōuertit me ad portam dom et ecce egrediebant subter limen dom a d orientem. Ezech. xl vij. Nota peccando hō auertit a deo et conuertit ad creaturas etc. Sed in cōtricione cōuertit ad deum et vertit dorsum ad pctam. Ideo dicit. Cōuertit me ad portam domus. i. ciuitatis scz cōtricionis. Subter limen dom limen est memoria peccatorum a q pcedunt aque lachrimarum ex cōtricione qm religiosus deric vel laycus. dicit O miser q d erit de me etc. et plorat etc. recognoscendo vitam malam quam deuuit. Item dicit ad orientem. i. psenciam dei significat q in contricione hō debet habere respectum ad deum quem homo offendit nō ad periculum seu honorem vel famam Sz

ad orientē. quādo quis moriť bene contritus. de eo potest dici thema porte ciuitatis ꝛc. ¶ Quita porta dr porta piscū. Rō quia per illā intrabāt piscatores portantes pisces de portu iopē q̄ nunc viať iaffa. Ipa porta figurabat q̄ntā portā paradisi scz obedientiā supernalē ad dei mādata. Figurať enī per pisces qz sicut pisces deliciose ⁊ leuiť vadunt. Ita obedientes deliciose ⁊ totaliť debent se immergere ⁊ cū delectacione ⁊ leticia seruare mandata dei ⁊ ecclesie in dnica audire missam completā cū silencio ꝛc. Itē in q̄dragesima cōfiteri in pascha cōmunicare nō venire cū tristicia ꝫ cū leticia sicut ad conuiuiū. Idē de alijs. Ideo xps. Si vis ad vitā ingredi serua mandata. Math. xix. patet ergo q̄ obediēcia est porta ad intrā dū paradisum. de ista porta auctoritas. Beatus vir q̄ impleuit desideriū suuz ex ipsis non confundeť cū loqueť inimicis suis in porta. ps. cxxvi. Nota ex ipsis scz dei mādatis delectabiliť ⁊ nō cū fastidio seruando. Itē nō confundeť scz per dāpnacionē eternā. Cū loqueť inimicis suis scz dyabolis. in porta scz mortis. dicentibus nunq̄d tu eris dāpnatus. nunq̄d tu fecisti hoc ⁊ hoc ꝛc. ¶ Sexta porta gregis. Rō quia erat iuxta tēplū per quā intrabant greges p sacrificio fiendo. figurabat. sextā portā celi q̄ viať paciēcia martirial. Martires enī recte dicunť oues quia sicut ouis qm̄ duciť ad locū mortis nō clamat nec se defendit. sic martires nihil dicebant in q̄libet ictu nisi ihs. ⁊ licet sentirent dolores tm̄ pacienť sustinebāt. Idō de eis cantat ecclesia. Leduntur gladijs more bidencū nō murmur resonat non q̄rimonia. ꝫ corde tacito. mens bene conscia cōseruat pacientiā. Ecce grex. de isto dr dauid in. ps. Deus auribus nr̄is audiuim9 ⁊ recitať ab apostolo. Ad ro. viij. in psona martir. Propter te mortificam̄ tota die estimati sum9 sicut oues occisionis

Q̄ q̄t hoies q̄t mulieres. o q̄t pueri o q̄t puelle intrauerūt illā portā. de ista porta dr iohes. Beati q̄ lauant stolas suas in sanguine agni vt p portas intrēt in ciuitatē ihrusalē. Apoc. xxij. Nota in sanguine agni nō dr in sanguine. propio. qz virtute sanguinis xpi quē habebāt in memoria qm̄ martirizabant purificabant. Idō dr. Beati q̄ lauāt stolas suas. i. opera vite in saguine xpi. Nota cū dr. Et per portas intrēt in ciuitatē. In alijs dr per portam ī singulari. hic vero dr in plurali p portas q̄re hoc. Rn̄deo q̄ ad ostendendū q̄ martiriū nō solū est ex vna virtute. Aliq̄ credūt q̄ solū sit martir q̄ moriť p fide xpi. nō est ita imo mori p q̄ quis virtute resistendo peccatl martir efficitur. vbi grā Johānes baptista non fuit mortuus ex questione fidei explicite ꝫ ex correctione primi. tm̄ martir est p potens martir hiremiqz cultor canit ecclesia. Itē si mulier resistēs ribaldis ꝛc. et occidiť p eos martir est cū beata katherina. Ecce q̄ztū debeteris vos custodire. imo dico forta9 ꝫ bono modo tm̄ intelligatl me. Si esset aliquis vir male nutrit9 ⁊ vellet de corpore vxoris aliq̄d qd̄ esset ꝗ deū ⁊ vxor nolens cōsentire interfiať martir efficitur. Itē si aliquis patris bonū cōsiliū ⁊ p republica occidiť martir efficať pz q̄ p oī virtute manutenenda efficať martir quis. Ecce q̄re dr ⁊ portas intrēt in ciuitate. Idō xpus qm̄ fuit locutus de martiribꝫ. dixit. Beati q̄ psecutionē paciunť propter iusticiā. nō dixit propter fidē qm̄ ipsoꝝ est regnū celoꝝ. Math. v. pz thema. Porte ciuitatis ꝛc.

¶ Sermo q̄ntus de epistola

Flecto genua

ad patrem dn̄i nr̄i ihesu xpi. Ad eph. iij. Pro declaracōe hui9 verbi ⁊ introductōe materie deuote quā volo p̄dicare. Sciendū q̄ xps dans

regulam ⁊ doctrinā suis sās apostolis ⁊ discipulis ⁊ in ꝑsona vobis quō est ozandū ostendit ꝙ in nr̄is ozōmb⁹ dirigam⁹ verba ad deū patrē. Nō credat̄ tn̄ ꝙ hoc fiat qz pz̄ sit maior filio ⁊c. in potēcia vel sapia vel voluntate vel ꝙ maior sit spū sancto. Quia sicut est vna deitas ⁊ vna essencia in tribꝰ ꝑsonis ⁊ etiā est vna potencia vna sapia vna volūtas. Et ois ozō q̄ fit patri fit etiā filio ⁊ spūsco quia cuz nō sit nisi vn⁹ deus ozādo patrē adorat̄ filio ⁊ spūsscūs ⁊ ita dz in articulo fidei. Credo in spūscū dōm ⁊ viuificantē q̄ ex patre filioꝫ ꝓcedit. Qui cū pze ⁊ filio simul adorat̄ ⁊ cōglorificat̄. Ideo siue faciat̄ ozōnē patri siue filio. dicendo adoram⁹ te xp̄e vel spirituisancto dicendo. veni scē spūs ⁊c. Simul fit pz̄ filio ⁊ spūsco. Quia adoracō reuerēcia vel honor q̄ fit vni fit etiā alijs ꝑsonis qz nō ē nisi vna maiestas siue deitas Ido in ozōnibus vr̄is poterit̄ dirigere verba patri, filio vel spūsco ꝓ nr̄a deuocionē. Ergo q̄ est rō ꝙ xp̄s oñdit dirigere ꝓba patri. Rñdeo ꝙ inf̄ alias condicōes ozōni necessarias ē cōfidēcia in ozāte obtinēdi ꝙ iuste petit nō dubitare si faciat vel nō ⁊c. qui enī hesitat similis est fluctui maris q̄ a vento mouet ⁊ circūferit̄. Nō ḡ estimet hō ille ꝙ accipiat aliq̄d a dño. Jacobi.j. Ideo ozanti est necēria ꝓfidencia de diuina bonitate. Nō ꝓfidatis de operibꝰ vr̄is bonis qz illō nō dz dica ꝓfidēcia ꝓ p̄sūptio. Dz dicere dñe licet sim peccōr tn̄ cōfido de vestra bonitate ⁊c. Dico vobis oia q̄cunq̄ ozātes petit̄ credite qz accipiet̄ ⁊ veniet vob. Marci.xi. Modo quō pt haberi maior ꝓfidēcia q̄ de pze. qz vulgariter q̄ patrē dz iudicē obtinebit causam Ideo ordinauit xp̄us vt dirigam⁹ verba ozōnis ad patrē. qz istud nomē pz̄ est nomen ꝓfidencie, ꝓpter ꝙ xp̄s in ozōne quā oñdit aplis dixit. Sic ozabitis pz̄ nr̄ ⁊c. Matb. vi. Quare non oñdit eis modū ozandi dicēs de⁹ nr̄ vel creator nr̄ aut rex nr̄ seu impator nr̄. Rō qz ista noia sunt timoris ⁊ terroris. Dz pz̄ dat cōfidencia. Ecce rō q̄re xp̄s oñdit dirigere ꝓba pz̄i in ozōe. licet enī itelligat̄ filio ⁊ spūsscūs. Et iuxta istā doctrinā ozabat paulus dicens Flecto genua ⁊c. pz thē. ⁊ sū in materia p̄dicāda sup isto verbo flecto genua Et nunq̄d ē alio⁹ mod⁹ ozandi dico ꝙ sic Octo enī modos bonos ⁊ deuotos ozādi inueni in sacra scp̄tura.

¶ Primus est eleuādo oculos ad celum ex confidencia

¶ Secōs depmēdo capō ad trā ex vēcūdia.

¶ Tertius extēdēdo manꝰ ī altū ex īdigēcia.

¶ Quartus cusando vlnas ex cōscētia.

¶ Quintus cōdendo pectꝰ ex cōtricione.

¶ Sextus inclinādo corpꝰ ex deuocione.

¶ Septimus flectēdo genua ex subiectōne.

¶ Octauus pstrādo se totū ex defectione.

¶ Quilibet istoꝝ modoꝝ hz bonā rōnem de septio loquit̄ thē. qz istū modū maxime seruabat aplis. ¶ Primus modꝰ ozādi est eleuare oculos ad celū q̄si suspirando siue q̄s ozet vocalit̄ siue mētalit̄. Rō huius ozōnis ē, ꝓpter ꝓfidēciā qz ō celo habem⁹ oia bona. qz iste mūdus nō est nisi fornax miseriaꝝ ⁊ tribulacōnū a q̄ nō habem⁹ nisi malū vt illi tres pueri de q̄bus habet̄ in daniele ⁊ a celo habuerūt bona. Ita ⁊ nos Et ex ista ꝓfidencia eleuam⁹ oculos q̄si dicētes. tu dñe scis quō sum⁹ in miseris ⁊c. Dñe ante te est oē desiderū meū ⁊ gemit⁹ me⁹ a te ñ ē abscōdit⁹. Et iste mod⁹ est ita natural' ꝙ etiā bestie seruāt istū modū ī necessitē posite Legit̄ enī Joelis.j. de fame magna ⁊ siccitate. qz nec īueniebant̄ herbe nec aq̄, ꝓpter quā ālia ꝓgregata vlulando leuauerūt oculos ad celū licet nescirēt q̄d faciebāt. Bestie agri q̄si areā siciēs imbrē suspexerūt ad te qm̄ exsiccati sūt fontes aquaꝝ ⁊ ignis deuorauit speciosa deserti Joel. primo Itē in psalmo Laudate dōm quoniā bonus est psalm⁹ dt dauid. Qui dat iumentis escā ipsoꝝ ⁊ pullis corꝰuoꝝ inuocanti

bus eū.i.roganribꝫ eū. ꝑma pēna ⁊ ꝑma pluma quā habēt pulli corvoꝝ est quasi alba ⁊ corvus zelotyp⁹ de corva suspicat ꝙ ñ sint filij sui ⁊ nō dat eis pastū nec ꝑ mittit ꝙ mat⁹ det q̄si dicat Nunq̄d filijs alienis puidebo ego. ꝗ q̄ pēne ⁊ plume mutant ⁊ efficiunt nigre tunc nutrit pullos illos. ꝗ tunc q̄rit de q̄ viuūt interim. Dicit glosa ꝙ de⁹ nutrit eis rorē de celo q̄ ipsi iuocant sibilādo. q̄to g̅ magis nos q̄ sum⁹ rōnales ⁊ cognoscamus creatorē nostꝝ in nr̄is necessitatibꝫ tribulacōnibꝫ ⁊ ꝑiculis debem⁹ ad eū recurrere. q̄si diceret. dñe derelict⁹ sū ab amicis ⁊ ab oī humano suffragio. Auctoritas de hoc scdo ꝓalipomenō scdo. Cū ignorem⁹ q̄d agere debeamus hoc solū habemus residui vt oculos nr̄os dirigam⁹ ad te. Ideo oramus oculos nr̄os ad deū leuem⁹ Istū modū tenuit dd qui de se dicit. Ad te leuaui oculos meos q̄ habitas ī celis. Ecce sicut oculi seruoꝝ in manibꝫ dñoꝝ suoꝝ. Sicut oculi ancille in manibꝫ dñe sue. ita oculi nostri ad dñm deū nostꝝ donec misereatur nr̄i. ps. cxxij. Auisent ꝗ mulieres si volunt tenere bonū modū orandi. ne ondāt aliā faciem scz depictā illā quā a deo receperūt ⁊c. Dicat ꝗ istud vitū, mulierū fuco vtenciū ⁊c. lauēt eam vt ꝗgo maria cū aqua distillata scz lacrimaꝝ ad quā spūsscūs dicit. Quā pulchra es amica mea ⁊c. Canticoꝝ. ij. Ideo hodie in mundo sūt tot mulieres tribulate ⁊ varijs infirmitatibꝫ grauate q̄ q̄ orant nō exaudiunt istis vanitatibꝫ impedientibꝫ orōnē exaudicionē. Hxronim⁹ De⁹ non libent aspicit vult⁹ q̄s ipse nō fecit. Ido auisetur vos ⁊ in vestris necessitatibꝫ poteritis secure recurrere ad deū. Sicut illa scā mulier cōtra quā fuerat data sentencia ⁊c. Que flens suspexit ī celū. erat enī cor eius fiducia habēs in dño. Danielis xiij. Scdꝰ modus orādi ē per oppositum depmēdo caput ad terrā. Iste ꝓcedit ex verecundia. Quilibet vestꝝ scit ⁊ credit ꝙ deus vidit ⁊ scit oia peccata hominū q̄ctū cunq̄ secrete fuerunt facta quc ⁊ si hominibꝫ possūt latere nō tamē deo. Quādo ergo hō orat ⁊ recordat peccata sua depmit caput q̄si diceret. O miꝰ ⁊ quō respicā ⁊c. Istuz modū ondunt nob pueri qz si pz mr̄ vel mgr̄ redarguit eos de aliq̄ minus benefacto q̄ cogitant tūc intra se dicentes. O pz vel mr̄ vidit ꝙ ego feci hoc ⁊c. ex verecūdia inclinant caput nō audent eleuare caput ⁊ est bonum signū in pueris. Ita de nob quādo venim⁹ coram patre ⁊ mgr̄o nostro deo. ⁊ matre vrgine maria in orōne cogitādo ꝙ scit oia per nos malefacta depmūt caput suspirando ⁊ plorādo Et iste mod⁹ orādi optim⁹ modus ē. Istū modū tenuit ille scās hō esdras di. Deus me⁹ confundor ⁊ erubesco leuare faciē meam ad te quoniā iniq̄tates mee multiplicate sunt sup caput meū ⁊ delicta mea creuerūt vsqꝫ ad celū. primo esdras. ix. Nota differenciam inter iniq̄tates ⁊ delicta licet vulgariter ꝑ eodē sumant. tū ꝓꝓrie loquēdo ⁊ structe differūt qz iniq̄tates ꝓꝓrie loquēdo sunt defect⁹ facti de directo ꝓtra ꝓximū Sed delicta sunt pcā facta directe ꝓtra deū. verbi grā. Si vos vadit in ortū vineā vel campū recipiēdo fructus ⁊c. contra voluntatē dñi sui istud ē iniq̄tas. i. nō equitas. Sed q̄ vadit ad diuinos ⁊c. ꝑ sanitate vel ꝑ filijs vel ad inueniendū perditū. hoc dr delictū q̄ ascēdit vsqꝫ ad celū. qz tangit deū de directo. Itē si loquēdo cū aliq̄ hoīe dicitis mendaciū vel diffamādo aliquē hoc est iniq̄tas. Sed iurare blasphemare ē delictū. Itē si seruitis vel laborat in possessione alicuius dñi ⁊ defraudat eū in seruicio. ꝗ dr iniq̄tas Hz q̄ nō facitis seruiciū deo debitū sicut ē in dñica audire missam ⁊c. est delictum ⁊c. Tertꝰ modus ē extendēdo manꝰ in altū sicut fit cōiter in eleuacōne corporis xpi Iste modus ꝓuenit ex indigencia Attendat quāta sit indigencia hu

mana.plus oibus aialibus indigētes sumus tā i corporalib⁹ q̃ spūalib⁹ primo in corporalib⁹ cogitate q̃ tū tardāt crea/tura ß est hō anteqũ possit ire ⁊ cū instrumētis oñdit sibi modus ābulādi ⁊ vn⁹ capreolus vel pullus pdicis adhuc hūs testā de ouo in capite currit. Item aialia iā nascunt cum veste sua vt agnus canis vulpis .⁊ sic de alijs et ꝓ hyeme ⁊ pro estate. Sz nos nec cū lana nec cū pelle immo si volumus nos induere. oportet dēpdare ouē recipiēdo lanā ⁊ pare .primo .lauādo .filādo.texēdo.q̃ssare in molendino .colorare .suere. suspendere ⁊c. q̃t labores Idem de cibis .aialia nō semināt.nec colligūt.nec faciunt ꝓuisionē Nos vero si volum⁹ viuere oz hīre campos .vineas .bestias .arare .seiāre .metere.portare ad horreū .trituare. pisere ⁊c. Item aialia non faciūt domos .iā inueniunt domicilia sua . ß nos oportet emere fūdum .ponere fūdamēta.hīre lapides calcem .portas.fenestras ⁊c. Item aialia iā hūt arma sua.cattus vngulas ⁊ leo.bos cornua ⁊ ceruus .etiā lepus tibias ad fugiendū arma sūt defensiua .crogrill⁹ iā habet sua castra spelūcam ⁊c . Sed nos oportet q̃rere ferrū post liq̃facere deide malleare dīnde cultellos fabricare ⁊c pz q̃ indigētia huāna ī corporalib⁹

Item in spūalib⁹ in aia dt.phūs q̃ ītellectus hois ē.a ꝓncipio tā q̃ tabula rasa in qua nihil est depictū .ß sicut pgamenum albū .aialia in ꝓma die habēt totā sciāz ⁊ industriā.statim qñ est nat⁹ capreol⁹ cattulus agnellus iā sat vbi īueniet vberā ⁊ quis oñdit sibi q̃ ibi sit suū nutrimētū. Et puer etiā si hz vbera ad duos digitos distācia moriet fame nisi a matre ponant in ore eius. Item si pullo apponat lapis p̄ciosus ⁊ panis.sciet eligere ⁊ comedere de pane ⁊ nō de plis. Iā habēt suā sciam.ß ū puero detur cādela ardēs tanget digito.si prūna mittet in ore. Ecce defectus. Item agn⁹ vel capreolus ifra centū oues cognoscit matrē suā in balatu ß non sic hō puer ⁊c. Item dt Ambrosius in exameron q̃ perdices furant sibi oua adiuuicē.ß qñ pulli sunt nati in voce cognoscūt matrē suā ⁊c. ⁊ pueri vn⁹ anni nō cognoscūt p̄entes. Item agn⁹ vel capreolus si vident lupū statim fugiunt iā sciunt q̃ est eius inimicus Idē pullus quādo videt miluū. Sed si lupus veniat ad puer respicet eū nec timebit eū. Item aialia sciunt suas medicinas licet nō studuerunt in monte pessulano. vt patet de mustela cōtra venenū serpentū ⁊ de ceruo ⁊ nos nisi studeam⁹ medicinā nescimus q̃d est nobis bonū seu malū. patet ergo nostra magna indigencia tā in corpore q̃ in aia. Ido dauid in.ps. Deus venerūt gentes dt. Cito anticipet nos misericordie tue.qz pauperes facti sum⁹ minus sz plus q̃ bestie. Ex ista rōne qz indigem⁹ bonis spūalibus extendim⁹ dexterā ⁊ qz indigem⁹ bonis corporalib⁹ extendim⁹ sinistrā q̃si dicendo deo O mi dñe detis mihi. Leuem⁹ corda nrā cum manib⁹ ad dominū in celo Trenor.iij. Istū modū ostendūt nobis pauperes. Nā si in hac villa modo ab aliq̃ diuite fieret ordinacio ⁊ publicaret q̃ daret duos florenos de fenestra sua omni veniēti. O q̃t veniren⁹ extendēdo man⁹. dicēdo dñe detis mihi. Ita xp̄s diues quia dñi est terra. Mille.ccc.et.xxviij. anni sunt q̃si q̃ fecit vnā ordinacōnē dicens petite ⁊ accipietis ois q̃ petit accipit. Luce.xi. Ideo orando extendim⁹ man⁹ q̃si dicam⁹ o mi dñe sū pauper detis mihi. Auisent ꝫ homines iuxta illud apli. Volo viros orare in omni loco leuātes puras man⁹ sine ira sz appetitu vindicte ⁊ disceptatiua.i. placitādo cōtendēdo seu accusando Nota puras man⁹ sz a luto vsure. Habacuc secdo. vc q̃ multiplicat nō sua ⁊c. A fimo luxurie. Ad philippenses.iij. Omnia arbitror vt stercora vt xp̄m lucrifaciā . A sapiēte Ysaie ꝓmo Cū extenderitū man⁹

vestras auertã oculos meos a vob̃ ⁊ cũ multiplicaueritis orõnes vestras nõ exaudiã Multi extendũt manus in orõnẽ in vanũ Rõ quia nõ habẽt manus mũdas qz sicut vos nõ daretis elemosinã pauperi ĩmundissimas man⁹ habẽti. Sic nec ve⁹

¶ Quart⁹ modus ē crusando vlnas ⁊ pcedit ex pscia qñ hõ cogitat di. O miser ve meis pctis iã factus ē pcessus in curia iustice dei ⁊ sñiã data Anima que pecauerit ipsa morietur Ezechielis.xviij. Ideo recurrit hõ ad crucẽ q̃si diceret. verũ est q̃ multa pctã feci. Sed dñe filius vester fuit suspẽsus in cruce ne aliq̃s sibi credens ⁊ obediẽs suspẽdat in furca inferni. Iste mod⁹ oñdit nobis a sñiatis ad mortẽ ve aliq̃ crimine. qñ eis datur sñia a iudice seu ꝓncipe sñiatus facit tunc istũ gestũ crusando vlnas nõ est cõtent⁹ extẽdere man⁹ di. O dñe pcatis mihi qz p mitto vob̃ q̃ vecetero ero correct⁹ bon⁹ modus est q̃si diceret Mihi absit gloriari nisi in cruce dñi nr̃i ihesu xp̃i in q̃ est salus vita ⁊ resurrectio nostra ⁊c. Ad galathas. vltimo. ¶ Quint⁹ modus est tenendo pectus iũctis digitis. Iste mod⁹ pcedit ex cõtricõne. Rõ quia a corde pcedunt oia bona vel mala q̃ facim⁹ quia si aliq̃s faciat aliqd̃ bonũ nõ tamẽ ex corde. Sed vi nõ hz meritũ. Idẽ ve malo vt si aliq̃s ponit gladiũ in manu mea dicens p corp⁹ ⁊c. vos pauciet istũ ⁊ violenter manum meã mouerit pauciendo primũ sibi iputabit. ve corde exeũt cogitaciones male homicidia adulteria fornicaciones. furta. falsa testimonia. blasphemie. hec sunt q̃ coinq̃nãt hoiem. Math. xv. Ideo pcutit cor q̃si radix. qz si in vzo viridario habet arborẽ malã infructiferam eradicabitis eã ⁊ nõ sinitis crescere. quia iterũ posset pullulare. Ista mala arbor ē pctm̃ cui⁹ radix ē cor rami sunt sensus. Iõ pcutit cor tanq̃ radix nõ oculus nec auris qz rami sunt. ꝫ cor q̃si di. Iam enim securus ad radicẽ arboris posita est. Math xi. iij. De isto bono modo dicam vobis miraculũ qd̃ a xp̃o recitatur Luce xviij. ve quodã homine male vite ⁊ peccatore publico q̃ semel voluit orare ⁊ ascẽdit ad templũ ⁊ considerãs peccata sua nõ audebat templo approximare nec audebat ex verecundia peccatorũ oculos ad celũ eleuare. Sz pcuciebat pectus suuz dicens. Deus ꝓpicius esto mihi peccatori. Dicat̃ ter nesciens aliã orõnẽ. ve isto dt xp̃s. Amen dico vob̃ quia descendit hic iustificat⁹ in domũ suã ⁊c. Luce. xviij

¶ Sextus mod⁹ est inclinãdo corp⁹ ex deuocõne vsq̃z ad genua. Rõ quia vera deuocio nõ est nisi delicamentũ aie. quia sicut superbo stat erect⁹ ⁊ psona humilis ⁊ deuota inclinat̃ ex teneritate aie. Idõ in psona deuota loquẽs xp̃s sanctis angelis. Fulcite me floribꝫ stipate me malis quia amore langueo. Canticorũ. ij. Anima enim deuota est vt mulier generosa q̃ hinende sustentat̃. sic aia ⁊ oñdens suũ delicamentũ inclinat̃ ⁊c. Istũ modũ seruant deuoti clerici religiosi. quia qñdo dicunt gloria pãt̃ ⁊ vltimũ versũ psalmorũ semp inclinãt se. ⁊ quãdo transeũt corã altare. Sed iã non curãt illas inclinaciones aliqui ꝫ bene inclinant mulieribus ⁊ dominabꝫ ꝫ deo quasi nihil. Iste mod⁹ est ita deuotus q̃ plus seruat̃ in missa q̃z alij modi. Quinq̃es enim inclinatur sacerdos in missa. ¶ Primo dicta cõfessione accedens ad altare quãdo dt. Aufer a nobis cunctas ⁊c. ¶ Secdo post ablucionem digitorũ quãdo dicit in spiritu humilitatis ⁊ in animo ꝓtrito suscipiã ⁊c.

¶ Tercio postq̃z dixit scũs. Incipit canonẽ dicens Te igit̃ clementissime pater ⁊c. ¶ Quarto post corporis eleuacionẽ quãdo dicit supplices te rogam⁹ omnipotens deus ⁊ cetera ¶ Quinto postq̃z sacerdos dixit. Ite missa est vel benedicam⁹ dño vel req̃escãt in pace qñ dt placeat tibi scã trinitas ⁊c. pz q̃ q̃ iste modus ē valde deuot⁹ qz ita seruat̃ i ecclia ⁊

etiã eccl'ia orat, p'eis in q̃daz Collctã. o Inclinãtes se dñe maiestati tue, ꝓpiciatus itente. ¶ Septim⁹ mod⁹ orãdi est flectendo genua ⁊ iste venit ex subiectõne Istũ modũ tenebat apl's Ideo dr in the mate. Flecto genua ⁊c. Rõ qz sicut xp̃s eñ pr̃e ⁊ filio ⁊ spũsancto est creator aiarũ ⁊ formator corporꝭ. Ita etiã est dñs ⁊ sic creauit ita conseruat in esse ⁊ occidit dãs bonis glam ⁊ malis penã. ḡ qz ẽ domin⁹ corpis, ⁊ aie sibi flectenda sunt duo genua dextꝭ in signũ q̃ est dñs aie ⁊ sinistꝭ qz est dñs corpis Si aũt fiat reuerentia regi vel alicui dño temp̃ali sibi est flectendũ genu sinistꝭ solũ. qz solum est dñs corpis ⁊ nõ hz dñiũ in aia. ¶ Prelato vo spũali dextꝭ genu flectendũ est. qz hz dñium sup̃ aiaz absoluendo dispẽsando ⁊c. Confessori duo genua qz tz locũ dei. Idẽ qñ petitis bñdictionẽ ab aliquo sacerdote. Cliuo ego dr dñs qñ mihi flectet omne genu ad Ro. xiiij. Ido dr flecto genua. ¶ Nõ dr genu ido pz h̃ q̃ pctm̃ est illoꝭ q̃ in eleuacõe corpis xp̃i nõ flectũt duo genua quasi nõ credãt xp̃m dominũ aie ⁊ corpis nec amouẽt caputũ. Item qñ insero pulsat aue maria nõnlli puaz vel nullã exhibẽt reuerentiã. Itez qñ dr qui, ꝓter nos homines ⁊, ꝓter nostrã salutem descendit de celis ⁊ incarnatus est despiritu sancto. Ex maria virgine ⁊ homo factus est crucfix⁹ ⁊c. debent duo genua flectere. Dicat miraculũ q̃ accidit rome in eccl'ia dñi eleuaret corp⁹ xp̃i quidã iuuenis forte ita ligat⁹ erat q̃ nõ potuit flectere genua. Subito venit dyabolus in forma visibili dãs sibi alaphã ⁊ dicens. O, pditor xp̃iane, p q̃ tm̃ fecit xp̃us. Si xp̃s fecisset centesimã ꝑtem, p nobis qd̃ fecit, p vob̃ nocte ⁊ die seruissemus geni b'flexis ⁊ subito interfecit eũ. Cogitate q̃d de illa aia ¶ Octau⁹ mod⁹, pstrãdo se totũ vsqꝫ ad terrã ⁊ iste mod⁹, pcedit desicõe vel defectõne. Istũ modũ seruat eccl'ia solũ in ebdomada sctã qñ leguntur passiones ⁊ dr Emisit spiritũ. pstram⁹ nos. Ratio qz in nocte passionis in orõe se, pstrauit. Iste mod⁹ signat nr̃az defectionẽ inuens q̃ ad terrã or nos redire ⁊ q̃si hõ iam se reputãs moritur, pstratur Iste modus mouet cor ad p̃pandum se Sic sñiat⁹ qñ ducitur ad furcã p̃cit ⁊ petit vt sibi p̃catur. Remittit ⁊ ꝓhibet. Ita debem⁹ nos facere qz iã vadim⁹ ad mortẽ. Ido nõ solũ semel in anno ḡ sepe ꝓhiberi ⁊ ꝓmunicare debẽ⁹ p̃cere inimicis ⁊ restituere. Ideo dd̃ de isto mõ dr. venite adorem⁹ ⁊, p̃cidamus añ deũ plorem⁹ coram dño qui fecit nos. qz ipse est dñs deus nr̃ ⁊c. ps. xciij. Si dicat ab aliquo de istis modis quẽ habo Rñ deo q̃ hm q̃ spũssanctus mouet vos habetis illum modum deuote ꝓtinuando

¶ Sermo sextus de eadem dominica

Obsecro vos ne deficiatis in tribulacionibus ad. Eplx. iij Sermo noster erit quõ debem⁹ sustinere tribulacõnes ⁊ aduersitates. nã dr Gregori⁹ q̃ magna ĩperfectio est vel le habere bona ⁊, psperitates ⁊ nescire vl nolle sustinere mala ⁊ aduersitates. Sic eñ habem⁹ duo brachia ad amplexãdũ, psperitates ita ad sustinendum aduersitates. Sed primo salutetur virgo maria. hm q̃ experientia vsualis declarat de q̃libet die vita presens est plena laboribus aduersitatibus ⁊ tribulationibus'. Intm̃ q̃ ad vnam consolacõm plures sequunt tribulacõnes talis est conditio huius mũdi. Et potest declarari naturaliter per regulam philosophie dicentẽ. Omne medium participat naturam extremorum. Declaratur in quatuor elementis de q̃ hb duo sũt in medio scz aer ⁊ aq̃. Aer recipit ab igne caliditatẽ ab aq̃ huiditatem Ido est calid⁹ ⁊ huid⁹ pz quõ medium ꝓticipat naturã extremoꝭ Itẽ aq̃ parti-

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

cipat cũ aere supius in huiditate cũ terra infer⁹ in frigiditate. Ido aq̃ est humida ⁊ frigida. Item p3 in aialib⁹ nã si equ⁹ sit inter magna niue ⁊ magnũ ignez ex vno latere pticipabit cũ niue in frigiditate ex alio cũ igne in caliditate. Item p3 in hoib⁹ de villis q̃ sũt in finib⁹ regnoꝝ. qz pticipant cũ vtroq3 ydeomate. Ido locuntur mixto mõ p3 regula phie. Nõ videam⁹ pñs vita vbi psistit. Dico q̃ est in medio inter paradisũ q̃ est supi⁹ ⁊ infernũ q̃ est ĩferius in centro terre ⁊ sũt pratia in omnib⁹. Nz pditio paradisi est gaudere letari ⁊ de nullo tristari ⁊c. Letitia sempiterna sup caput eoꝝ gaudiũ ⁊ letitiam obtinebũt ⁊ fugiet dolor ⁊ gemitus Ysaie.xxv Conditio vo dãpnatoꝝ ĩ inferno est dolere tristari laborare in penis cõtinuis et de nullo psolari. ymo quicq̃d fit pro eis vertit eis ĩ luctũ ⁊ tristitiã qm̃ scũt. quia nichil ꝓdest eis. Si fiat oratio ꝓ matre vel pre ⁊ si est in inferno ⁊ tu nescis tristat qz nichil sibi ꝓdest. Item ꝓter iuidiaz de amicis q̃ saluant dolet. Item si dãpnant qz eoꝝ pena augmetat. Sic qm̃ igni addunt ligna ignis augmentat. Vnde dãpnati plãgendo dicunt deficit gaudiũ cordis nri versũ est in luctũ chorus nr̃ cecidit corona capitis de nob qz peccauim⁹ ꝓterea factũ est mestũ cor nr̃m Treno. v. Nõ audite rõnem exq̃ nos sumus in medio. Nã superius est paradisus vbi est sũmum gaudiũ ⁊ infer⁹ infernus vb est sũma tribulacõ ⁊ tristitia ex regula nos pticipam⁹ natam extremoꝝ habemus hic aliq̃ gaudia pmedendo bibendo delectando. ⁊c. ⁊ habem⁹ etiã tribulacões aduersitates ⁊ qz infern⁹ est nobis ꝓpinqui⁹ plus habũdãt tribulacões. Gaudia emm̃ hui⁹ mũdi sũt gutte q̃ distillãt de fauo spũs sancti q̃ in te distillat in te vnã guttaz in illo aliã ⁊c. Ido boetius qm̃ licet fuisset plbus fecit etiã libros thrologie di. Qis dulcedo felicitatis huãne multis amaritudinib⁹ est respersa. i. ĩuoluta. Et ita habundant tribulacõnes vnde apl's exho ⁊ rãs nos dt. Obsecro vos ⁊c. ymo patiẽter sustineatis nõ dimittẽdo amoreꝝ dei nec ptere deuotionẽ debet nec bonã vitã ꝓ3 thema Inuemo in sacra scripta tres rationes maxime q̃re nos nõ debem⁹ deficere ꝫ patient sustinere tribulacõnes ⁊ aduersitates qz p tribulacõnes hui⁹ mũdi. Nõ depurat a magnis defectib⁹. Nõ pseruat a multis offensionib⁹. Nõ augmentat mltũ in gtis, ⁊ meritis. Ex hys trib⁹ nõ debemus deficere in tribulationibus ꝫ patienter sustinere. Ido apl's ĩ themate. Obsecro vos ne deficiatis in tribulacõnib⁹ Dico primo q̃ hõ p tribulacõnes ⁊ aduersitates huius mũdi purificat a maguis defectib⁹ qz de peccatis preteritis de quib⁹ null⁹ põt se excusare tribulacõnib⁹ infirmitatib⁹ ⁊ aduersitatib⁹ si patient recipiant nõ murmurãdo ꝓtrahẽũ nec indignãdo ꝫ dicẽdo dñe exq̃ vobis placet faciatis de creata vza sic vob placuerit purificat. Dico q̃ tũc hõ depurat ⁊ purificat aia de peccatis ⁊ defectib⁹ Rõ qm̃ pctor ꝓfitet ꝓfessori oia peccata sua nullũ abscondendo ⁊ in fine dat sibi penitentiã Ez peccator hyliter recipit ⁊ fuat illã pñiaz aia depurat ⁊ de⁹ sibi remittit peccatũ. Hec est fides nr̃a certissiã Fiat ergo ratio sipñia data a simplici cõfessore ⁊ peccatore purificat aiam si illaz fuatis hyliter. Qñto q̃ magis purificatur ex pnia data a papa ihu vt sũt tribulacões aduersitates qz ossie malũ pene ẽ a deo. Creditis vos q̃ xp̃s delectetur qm̃ vos estis in lecto ĩfirm⁹ vel qm̃ aliã aduersitatẽ habetis pfecto vt sic sibi nõ placet ꝫ sic placet ꝓfessori qm̃ pctor fuat pñiaz p eũ iniũctã nõ q̃ illa pena placeat ꝓfessori ꝫ incõntũ ex illa remittũtur sibi pctã. Ita placet xpo, ꝓpter pctõꝝ ⁊ penaꝝ remissionẽ qm̃ nos patienter sustinamus pñiam per eum nobis iniunctam scz tribulacões. nã vobis dedit febrẽ illi dolorẽ capitis alteri dolorẽ stomachi torsiones ⁊c. colicã pas

sionē ꝑdicōnes filiorꝫ vel bonorꝫ tpaliū lapides siccitates mortalitates ⁊ sic de aliis. Hia ista sūt pnie a papa ihu mūc/te. Si ḡ seruādo pniaꝫ simplicis ꝓfesso/ris hō depurat ḡntomagis ex pnia pape Ihu Ihmo ꝑ nra ꝓsolacōne. Dicā plus qn vaditis forere lauare secare ligna ⁊ ad silia totū B est pnia ⁊ Postq̄ enī adaꝫ peccauic de⁹ in forma alicui⁹ honeste pso ne venit ad adā vt audiret ei⁹ ꝓfessionem ⁊ eue ⁊ absconderūt se quēadmodū ali/qui abscondūt sua pcta. Sed tantē audi unt quibꝫ auditis ade inūxit pniaꝫ dicēs In sudore vultis tui vescerīs pane tuo. maledicta terra in opē tuo in laboribꝫ cō medes ex ea cūctis diebꝫ vite tue spinas ⁊ tribulos germinabit tibi. Genesis.iij. Eue aūt inūxit pniaꝫ d. Multiplicabo erūpnas tuas in dolore pies filios tuos ⁊ sub viri ptate eris ⁊ ipe dnabit tui ibi dem Ex q̄ pꝫ q̄ omis tribulacōes h⁹ mū/di penitētie sūt date a papa ihu. auctori/tas Bnēdictū est nomē tuū ds patꝫ nro rū qui cū irat⁹ fueris miscdiaꝫ facis ⁊ in tpe tribulacōnis pcta dimittis hijs qui i uocāt te Tobie.iij. ¶ Nota secreta pri/mū cū dt prm nroꝫ. Pres nri sūt priar chꝫ phte apli martires ⁊c. q̄ nos in fide genuerūt ⁊ illi sp habuerūt tribulacōes intm q̄ dt vn⁹ de maioribꝫ eorꝫ ꝑ multas tribulacōes oꝫ nos intrare in regnū celo/rū Actuū.xiiij. Itē dd. Multe tribula/cōes iustorꝫ ⁊ de oibus hijs liberauit eos dns ps.xxxiij. Dicꝫ est q̄ curabant infir mos ⁊c. ⁊ seipos nō poterāt curare pau lus q̄ suscitabat mortuos ⁊ non poterat sanare se a dolore lateris. Qn ḡ dt deus patꝫ nostrorꝫ reducit nob ad memoriā exēpla tribulacōm sanctorꝫ. Secōm secre tū tangit cū dr cū irat⁹ fueris sez ꝓm iu/diciū hoīm. qz venit siccitas mortalitas. grādo terremot⁹ ⁊ huiusmodi dr de⁹ est irat⁹ ⁊ dt miscdiam facies ⁊ recte ita est. qz sic medicus qn apit vel penetrat vul nus vel scindit menbꝫ putridū. videt eē iratus cōtra infirmū dās ei dolorē cū tū faciat miscdiaꝫ qz ꝑ sanitate corpis. Ita de tribulacōnibꝫ h⁹ mūdi videt nobis q̄ de⁹ sit irat⁹ cum tū faciat miscdiaꝫ vt sa net a plagis peccatorꝫ. Idō dt cum irat⁹ fueris miscdiam facis. Et ꝓcordat aba/cuc.iij. Cū irat⁹ fueris mīe recordabis ⁊ declarat cū sequit. ⁊ pcta hoīm in tribula cōe dimittit. Sz q̄bꝫ tūdit hijs q̄ iuocāt te. Nō credat q̄ oibꝫ q̄ hūt tribulacōes remittāt pcta qz illi q̄ ipatienter recipi/ūt vel murmurādo ꝓtra deū di. ego ieiu/no vel vado ad missā ⁊ silia ⁊ ecce deus dat mihi aduersitates ⁊ nō tali ⁊c. Tal nō solū nō purificat Imo magl deturpa tur. Sz qn patient recipiūt d. Dne ma la q̄ patim pcta nra meruerunt. ⁊ qz ego faciebā paucā pniaꝫ vel nullā vos dne dedistis mihi istā talis purificat. Idō dt hijs q̄ iuocāt. i. int⁹ iuocāt te. ⁊ Sz ḡ rōe ⁊ auctoritate q̄ ex tribula cōnibꝫ purifi/cam ⁊c. De ista materia audiatis pulch rū vbum gregorij cū tribꝫ silitudinibꝫ Qz fornax auro. Qz lima ferro Qz flagellū ḡno B facit tribulacō viro iusto ¶ De p mo qn argentan⁹ liq̄facit aurꝫ ⁊ bulit vi det hre dolorē aurꝫ tū purificat. Itē qn hō hz febrē tūc est ī fornace ⁊ videt bu/lire B si hz pacīaꝫ anꝫ. i. aīa purificatur a mixta falsi metalli pctorꝫ ¶ De scdo qn ferrū limat clamat ac si patiat tū purifi/cat a rubigīe ⁊ remanet lucidū. Ita i do loribꝫ hō clamat ide mlr cū pit dic mlta O maledcta eua ⁊ decet o nō accedam ad viz ⁊c. lima dolorīs tz vos. Idez de dolore detiū. tūc ferrum limat qz omis su m⁹ rubigiati pctis. Idō qn limat hō in doloribꝫ nō dz dre mala vba. qz pcm ē B clamare pt hō qz dolor mitigat ¶ De tercō q̄ flagellū ḡno qn laborator flagel lat bladū videt ei⁹ inimic⁹ tū B facit vt ḡnū purificet a paleis ide de nob Cogi/tate q̄ iste mūd⁹ sit area nos vo blada.

flagella sūt tribulacōnes tempestates la
pidum fulgur mortaliratū siccatū ⁊ si
milū. Ido fūt pcessiones ⁊c. ⁊ videtur
q̃ de⁹ sit irat⁹ ꝗ hoc facit ad purificandū
nos a paleis vanitatū ⁊c. Igit dulcter
⁊ patienter sūt tribulacōnes suscipiende
qz sicut ꝗuando pñiaz ꝓfessoris patiēter
purificat ꝓfessus ꝗ nō si ꝗuat eā cum ira
⁊ impatiēter dicēdo maledict⁹ sit ꝓfessor
qz talē pñiaz mihi dedit qz sic hō nō pu
rificat. sic hō purificat a peccatis si aduersi
tates sustinuerit patiēter ⁊ gtanter. Si
tū dicat talis pñia dat mihi magnū re
dium tū exq̃ ꝓfessor iniunxit mihi serua
bo eaz, ꝓter remissionē peccatorū meorū
tūc est bona. Ita de xpianis qui in tribu
lacōnib⁹ patientes sūt ⁊ grati ⁊c. Ideo
dicit apls. Obsecro ⁊c. Dico secdo ⁊c
Prima ratio dt q̃ hō purificat a pecca
tis preteritis ⁊ ista dt q̃ hō preseruatur
a peccatis futuris scz ne fiāt. Et ecce quō
q̃t sint q̃ ex tribulacōe tempali retinent
ne peccēt. Exit enī aliq̃s q̃ eundo ad lupa
nar vulnerat in capite a regula ⁊c. ⁊ pec
catū nō fiet. Item de multis in lecto iacē
tib⁹ Quot mulieres essent vane ⁊ pom
pose ⁊ de⁹ dat eis plagā aliq̃ vel infirmi
tatem ⁊ viuēt bene ⁊ honeste. Verbi gra
tia de magdalena ⁊ martha sororib⁹ simul
nutritis ⁊ pulcherrimis q̃ post mortē pa
rentū remāserūt equaliter dñe. Que fu
it causa q̃ magdalena fuit ita peccatrix q̃
pdidit nomē martha vero fuit sp virgo.
grās deo ⁊ tribulacōni. Mā dicit ambro
sius q̃ fuit martha illa mulier q̃.xij.ānis
habuit fluxum sanguinis intrīs q̃ fuit fac
ta maculēta sine colore fetebat qm̄ mag
dalena cecidit in peccatū martha cecidit ī
infirmitatē qz alias fuisset vt magdalēa
qm̄ magdalena fuit curata in aīma ⁊ etiā
martha in corde. Patet g̃ q̃ tribulacio
nes p̄ꝗuant a peccatis futuris. Quot mu
lieres sūt caste ex tribulacōne vl. qz habe
bit plā in oculo vel est gipposa vel curua
tūc nullus curat de ea. O benedicta infir
mitas que facit ꝗuare castitatē. Et q̃t ho
mines infirmi orāt deū vt sanentur. Sz
qz de⁹ scit q̃ essent ribaldi non exaudiuit
Ido dō de se ⁊ de peccatore dt tribulacō
⁊ angustia iuenerūt me q̃i pquirāt homi
nē. Ido mādata tua meditatio mea est.
scz ad ꝗuandū. Sz g̃ recte qz sic frenū
vel cham⁹ refrenat ⁊ retinet equū. qz si
ille q̃ equitat nō teneret frenū ī manu nō
posset equū regere. Ido tribulacōes fre
nū sūt. Et q̃ enī sūt corpa nra seu iordina
ti mot⁹ ⁊ tēptacōes ꝗ tribulacō refrenat
ea tūc enī hō recurrit ad orōes ⁊ ad pso
nas deuotas exēplū de beata petronella
filia beati petri febrcitate. Ido dt scriptu
ra. Allegorice vēit de⁹ s. tribulādo vt ter
ror illi⁹ esset ī vob ⁊ nō peccaret. Exodi
xx. g̃ nō debetis deficere in tribulacōib⁹. ꝗ
patient sustiere. Dico tercio q̃ hō p tri
bulacōnes augmētat in meritī ⁊ gratīs
Nota slitudiez de illis q̃ faciūt calda
ria qz de vno frusto ferri faciūt vnū cal
darū magnū scz pcutiendo cū martello
⁊ hoc vez est si sit ignitū. qz si frigidum ci
cius frangeret. malleacōs sūt tribulatio
nes. Si amore dei deuocōe ⁊ pacia igniti
patient sustinuerīt tribulacōnes augmen
tabūt eos in sanctitate ⁊ meritis. Patz
in iob q̃ fuit malleat⁹. Itē vna die perdi
dit septē milia oues ab igne celi. l. paria
boum ⁊ .l. asinos tria milia camelos.
vij. filios trēs filias o q̃t ibi fuere flagel
lacōnes ⁊ aduersitates. Itez vxor eiecit
eū de domo Itē eodē die fuit pcussus in
corpe ⁊ insterq̃linio posit⁹ Sz erat fer
rū ignitū in deuocōe dt text⁹ q̃ ī oib⁹ nō
peccauit Job nec aliq̃d ꝓtra deū locutus
ē ꝗ dicebat. Nud⁹ egressus sū ⁊c. Dñs
dedit dñs abstulit ⁊c. Job. j. ⁊ fuit aug
mentat⁹ ī tāta scitate q̃ multū notabile
fuit in maiori scitate q̃z añ ꝗ si fuisset fer
rū frigidū p impacia m dicendo maledic
t⁹ q̃ me fecit. nō solū pdidissz bōa. ꝗ aiaz

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Ido apls de se ⁊ de alijs dicebat gliam̃ i tribulacōib sciētes q tribulatio pacia3 opat ad Ro.v. Nota gloriam̃ nō solum suppoztam? patienter. ꝗ gloziam̃ q in tribulacōnib sit gloziandū pōt declarari p parabla3 de duob paupibus obligatis dño in magna quantitate sub pena moztis certa die nihil soluerent q̃ nichil habebāt quib dñs pius ꝓpatiens secrete ⁊ sigillatim massas auri iuolutas pannis rudib ꝓiecit in captiuitatē vni fregit caput q̃ irat? volens se vindicare remisit massā. Alteri fregit brachiū. Ez postq̃ fuit dies recognouit ⁊ inuenit massam ⁊ gloziabat d. Deo grās nō curo de fractione brachij exq̃ habeo vnde soluā domino ⁊c. Iste euasit ⁊ alius fuit suspensus. Ita quilibet nostr obligat deo ꝓ quolibet peccato moztali magno vel ꝓuo septem ānis de pnia q2 peccat ꝓtra septē dona spūssancti. Iam est tēpus taxatum in iure. Sed q̃litas pnie est arbitraria de ꝗ tñ supius in quodā sermone latius iueniēs. Modo pro quolibet peccato moztali ꝓputa septez annos de pnia forte est hic aliq̃s qui obligat deo in.x.milib annoz. de pnia. Et remediū est lucrari indulgētias facere pnia3 ⁊c. q2 q̃t dies lucrant tot resecant ⁊ si in ꝗ mundo nō ꝓplet penitentia ī purgatozio ꝓplebit ꝗ qui in hoc mūdo nō vult incipe nec penitere nec satisfacere ſn inferno patiet ꝗ nō valebit aliq̃d sibi. Ido pius dñs mittit massā auri vel globū sez tribulacōnez cooptā ꝗ intus est thesaur?. Ido attendatis q nō ꝓiciatis foras p impacia3 murmurādo vl blasphemādo ꝗ debētis dre deo grās dicendo mō possū soluere debitum. q2 dñe ego valde modicū solui. Sed modo cito possum soluere. Ido iacob omne gaudiū sez in corpe ⁊ in aia existimate frres mei cū in tēptacōib varijs incideritis sciētes q2 ꝓbatio fidei vre pacia3 opat pacia3 ut op? pfectū hz Iacobi ꝓmo

Sermo septimus de eadē dominica

Latitudo longitudo subtilitas ⁊ pfundū ad

Eph.iij. Iā videtis q istud vbū idiget magna declaracōne ⁊ vt intelligatis quō sigt res altas ⁊ vtiles ad nostrā salutē. Sciendū q apls inter alias orōnes deuotas q̃s faciebat xpianis ista erat p capua dicēs q ds daret xpianis latitudiez. Hoc pz in epla cū dr h? rei grā flecto genua mea ad pr̄ez dñi nri ihu xpi vt possitis ꝓpelxendere cū oib q̃ sit latitudo sublimitas ⁊ pfūdū. ⁊ q2 tal apls ⁊ tātus de q̃ credit q sit de maioribz sāctis padisi petebat istas q̃tuor dimēsiōes q̃ntitatias potestis scire q significant res vtiles. Nā latitudo est benuolētia vel dilectio generalis. longitudo est perseuerātia vel duratio tpalis Sublimitas est sapiētia vel intentio supnalis. pfundū est pnia vel humiliatio vtualis. Ecce latitudo longitudo ⁊c. De istis quatuor volo mō loq audite Dico ꝓmo q apostol? orat petēs q nos xpiani habeam? latitudinē cordis sez benuolentiā ⁊ dilectionē generalē tā generalis dz esse. Ista dilectio q in corde xpiani debet recipi omnis gentes p dilectōnē ⁊ nō debē? dre. Ego diligo omnis ꝗ nō talē q̃ interfecit patrem meū ⁊c. vel furatus est michi ꝗ vel diffamauit me tales nō hnt cor latū ꝗ angustū. vultis q dicā vob vnū mirabile. Lati? dz esse cor xpiani q̃ celum vel terra in benuolentia. Diceres quō possibile esset dico q ē possibile qd declaro sic. Celum empireū lz sit īmensurabile tñ nō pōt retinere nec recipe nisi bōas psōas ⁊ sctās nō em̄ recipit īfideles nec malos xpianos ꝗ layc? dz esse cor xpiani q2 ibi non solū bōe psone. ꝗ etiā male ⁊ nō solū xpiani ꝗ īfideles vt iudei agareni. debēt recipi in dilectione xpiani boni debēt diligi vt conseruentur in fide catholica vt saluentur.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Dñica. XVI. post trinitatis Sermo. VII

Mali aūt vt ad verā pñiaz reducantur Iu dei vero amando ⁊ desiderando diligi debēt vt illuminent ad veritatē fidei. Idē de alijs infidelib⁹. Patet q̄ ꝓ cor xp̄iani dz esse latius celo. Item cor etiā xp̄iani dz esse lat⁹ q̄z terra qz cor xp̄iani dz cōmere per dilectionē generalē ⁊ viuos ⁊ mortuos de paradiso de purgatorio ⁊ de inferno. De paradiso laudādo deum de eay saluacōne de purgatorio orando pro eoy liberacōne. De inferno nō rogādo ꝓ eis. qz esset ꝑtra deum nec desiderando ꝓ eis paradisum. Sed diligendo in eis ymaginē dei ad q̄z facti sūt nō diligendo eoy malitiam ſ quasi ꝓpatiendo ymagini dei vt sic ꝓ ita crucier. Sic esset cōpaciendū ymagini xp̄i si ꝓiceret in igne. Ecce quid est latitudo ⁊ xp̄ianus q̄ habet istā latitudinem pōt dr̄e cum dauid. Ambulabā in latitudine qz mādata tua exquisiui. ps cxviij. Nota ambulabam aliq̄ habent cor ita angustum ⁊ captiuū ꝓ nō diligūt nisi se exq̄ ip̄i habent sufficientiā nō curāt de alijs etiā si habent affines ⁊c. Alij modicum plus qz diligūt se ⁊ vxorē ⁊ filios ⁊ alios amicos ⁊ exquo eoy domus habet prouisionem de pane vino ⁊ de alijs. q̄ voluerit moriat fame non curāt. Alij diligūt se ⁊ omis de vicinatu vel villa sed nō extraneos Alij diligūt solū amicos ſ non inimicos tales habent cor angustū ⁊ nō possunt dr̄e ambulabaz in latitudine ſ in restrictione. Item qz mādata tua exquisiui preceptū dei est hr̄e istaz latitudinem cordis Dic enī audistis qz dictū est antiq̄s diliges ꝓximū tuum ⁊ odio habēbis inimicum tuū. Ego aūt dico vobis diligite inimicos vestros benefacite hijs q̄ oderūt vos. Et sequit si enī diligitis eos q̄ vos diligūt q̄z mercedē habebitis nā ⁊ publicani hoc facūt Mat. v. Etiā bestie diligūt benefactores suos. Ecce quare dt ambulabam ⁊c. Et dicit omnis cōsūmacōnis. i. pfectionis vidi finez latum mandatū tuum nimis qz nō hz finem ps cxviij ¶ Nota omnis ꝓsumacōnis. Qis stat⁹ seu ꝓdicō hui⁹ mundi finez habebit verbi gr̄a dñiū tempale vt esse regē. ⁊c. Finem habet ꝓ morte. Item prelacōes vt esse papā ⁊c. finē habet. Religio clericatus finē hz per mortem matrimoniū etiā finem habet per mortem intm̄ ꝓ moriat hodie vir vel vxor ⁊ in crastinum resuscitaret posset ducere aliā vxorē vel ip sa aliū viz. Item reuerētie ⁊ alij labores finem hūt ꝓ mortem. Sed mandatū de dilectione ꝓximi nō habet finem Imo in morte augmentat qz beati plus diligunt se ⁊ nos plus q̄z nos. Qui habent istam latitudinem cordis possunt dr̄e. Eduxit me in latitudine qz pri⁹ habebaz cor angustū. Saluū me fecit qm̄ voluit me ps cxviij. ¶ Dico scdo ꝓ lōgitudo est pseuerantia vel duratio tēpalis scz ꝓ in bona vita deuotione pñia pseueret hodie cras ⁊c. Plus ⁊ pl⁹ nullus dicat ego fuiam deo ꝓ annum vel per duos annos. Sed vsq̄z ad mortem seruire deo in bona vita debem⁹. Ratio thxologicalis. qz fuitium debet esse fm salarium qd̄ homo petit Si vos petit magnū salariū magnū seruitiū tenemini facere ſ em̄ ratio dictat ⁊ equitas. ¶ Modo videam⁹ qd̄ salariū ꝓmisit xp̄s suis fuitoribⁿ. Dico ꝓ gliā paradisi que nō dat ad annum vel duos annos ſ q̄z diu deus erit de⁹. i. sine fine. Idō exq̄ ipse dat salariuz qd̄ durat q̄m diu ipse sp erit ds. vos tenemini ei exhibere fuitium q̄z diu erit homo. Nullus dicat exq̄ fuiui xp̄o. x. annis vel viginti modo volo quiescere. qz nō hr̄es salarium. ſ ꝑtinua de die in diem. de anno ad annum. De ista longitudine dt dauid domū tuā scz psonam deuotaz q̄ est domus dei decet sanctitudo dñe in longitudie diey ps. xcij. Alr nō hr̄et homo salariū. Nam si aliq̄s in magna sanctitate seruiuit deo. c. annis ⁊ ꝓ hora aū morte dimisit fuitiū dei peccādo

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

mortalit. qz aliter nō dimittit damnat. qz nō continuauit. Aliq̄ ex ignorātia facūt hic q̄stionez vi. Mirabile est hoc q̄ ego seruire deo p.c.ānos ⁊ p horā dimisi seruiciū ex aliq̄ peccato mortali q̄ ppt hoc pdam totū seruiciū qd feci. nā reputaret rex crudelis. si militez q̄ ei seruiuit x.ānis p vnā displicentiā priuaret salario totius sui seruicij. msi esset crimen lese maiestatis ⁊c. Cū g̃ deus sit sūme bonus ⁊ misericors g̃ nō videt q̄ ppt vnū peccatuz q̄s debeat dānari. Rñdeo. ista similitudo de seruicō regis nō est ad ppositum qz seruiciū qd facit miles regi ⁊ opus ⁊ labor ⁊ seruitiuz totuz est militis. et rex nihil facit ī illo seruicō. Jō p vnaz displicentiā miles nō dz pdere salariuz als crudelis esset rex. Sed in seruicō qd homo facit deo ieiunādo ⁊ seruādo bonā vitā ⁊c. labor opus ⁊c. Hoc totum est dei qz homo de se nihil posset ⁊ maiorez grāz facit de⁹ hoī in hoc q̄z homo do Dicat hic parabola de mercatore q̄ cōmisit capsulā precōsissimā vni vt portaret vsq̄z ad portā dom⁹ q̄ attediatus qñ fuit iuxta domuz ī quendā torrentez p iecit fardelluz. q̄ facto iuit ad petenduz salariū. nunq̄t talis merebat salariuz. pz q̄ nō. ymmo meruit magis furcā. Sed diceret q̄s videt q̄ meruit talis. qz portauit capsulā ⁊c. Solucō nō portauit vsq̄z ad portā ſ̄ piecit ⁊ fures tulerūt illud ī ⁊c. Idez est ī ppposito. seruiciuz dei nihil aliud est q̄z portare fardelluz. vbi g̃cia. qñ religiosus intrat ordinē recipit onus fardelli a mercatore xpo portandi. vsq̄z ad portā paradisi q̄ est mors. Si anteqūz sit ad portā piciet fardellū p vitā malā nō soluz nō meret salariū ſ̄ penā. Idē de clerico ⁊ laico. Ecce quō decipiunt illi q̄ dicūt videt crudelitas q̄ totū seruiciū. c.ānoz ⁊c. pdat qz piecisti fardelluz vob cōmissuz a xpo mercatore. et ī dicit xps. Esto fidelis scz custodie do fardelluz vsq̄z ad mortē ⁊ dabo tibi coronā vite. Apoc. ij. O q̄tuz laboraret aliq̄s si sciret q̄ ex suo labore posset acq̄rere coronā regis arrogonie vel papatus ⁊c. ⁊ mulieres coronā regine cuz tū nō sunt alicq̄ reputacōnis respectu corone gl'e. Ecce q̄d vult dicere lōgitudo Jō dauid in psona xpi. Longitudīe dierū replebo eū ⁊ ostendā illi salutare meum ps. xc. Dico tercō q̄ sublimitas ē sapia vel intencō supnatural' scz q̄ in oibus opib nostris habeam⁹ intencōnez sublimē ad deū. vbi grā. Si ieiunat' vt bonā habeatis intencōez. ſ̄ si iō facit vt dicat q̄s deuotus ⁊c. intencōez habetis bassaz ⁊ puersā. Idez de orōe ⁊ de aliis opib penitencie dicēduz est Sed si hz intencōez altā dicendo. ego ieiuno ⁊ facio talem penitenciā vt in iudicō diuino recipiatur mihi in ꝓpotuz de peccatis meis ⁊c. Itē do eleōsinaz vt qñ anima mea ad portā paradisi veniet elemosina det sibi. Itez q̄re dicit missaz ⁊c. Itē q̄ reponitis filiū vel filiā in religione ⁊c de aliis. Nā sicut ī florezeno magis respicit pōdus q̄z color vel son⁹. Ita anteqūz positis intrare bursā paradisi respicit pondus intencōis. nā que facta sunt ppt vanā gloriā nihil ponderāt qz vētus ē. Itez nec p diuiciis seu honoribz qz vaitates sunt. Eccs. j. Vanitas vanitatuz et oia vanitas. Sed pondus est qñ fiunt bona opa p honore dei ⁊ saluacōe aiaz Auctas. In sublimitate eterne gl'e. pōdus opatur in nob non ꝓtemplātibz nobis que videtur ſ̄ que nō vident. Que enī vident tpalia sunt. q̄ autez nō videntur eterna sunt. scda ad Cor. iij. Ergo teneamus ꝓsiliuz apli dicēti. Siue mānducatis siue bibatis siue aliq̄d faciatis ī gloriā dei omia facite. pria ad Cor. xvi Dicat exemplū de viri spatrū. de illo sāto hoie. qui qñ volebat facere aliquod opus stabat modicuz cogitādo intra se.

De hoc interrogatus ꝗre sic staret. Rñt
qz scio ꝙ bona opa nihil valet de se nisi
bona intencõe fiat. Jõ antecꝫ facio op⁹
ordino intencõez meã. Sicut balistari⁹
antecꝫ mittat sagittã aduertit signũ. Co
gitare igit debes ꝗre vis ire ad eccias. ⁊
si iõ vadis vt videas mulierẽ ⁊c. meli⁹
est nõ ire Si intencõ sit vt laudes deũ ⁊
impleas p̃ceptũ de missa audienda tunc
vade qz intencõ est bona. Jtez cogita ⁊
ꝓsidera ꝗre das eleõsinaz ⁊ si iõ das vt
dicaris misericors. meli⁹ esset nõ dare.
etc. Jdez de orõe. Jdez de missa. Nã si
principaliter dicat ꝓpter pecunias melius
esset nõ dicere. Dz igit ꝙ ꝓpter prauita
tẽ ⁊ nõ aduertẽcia intentõis multa bo
na opa pdunt. Querit scũs tho. i quot
libeto. Si religiosus vel sacerdos q̃ p̃di
cat ꝓ vana gla ⁊c. ⁊ post penitet. si ex il
la penitẽcia lucrat coronã ⁊ meritũ. vel
aureolã q̃ habuisset si scã intencõe pre
dicasset. Dicit ꝙ nõ. qz nunqꝫ illa fuit lu
cratus qz fuerũt opa mortua. q̃ p sequẽ
tez penitencia nõ viuificãtur. lz peccatũ
sibi remittat ex illa pnia. Jõ attendatis
ꝙ semp in opib vestris dirigant intentõ
nez ad deũ. De ista sublimitate intencõ
nis dicebat deus Job. Si habes brachi
uz sicut deus ⁊ sili voce tonas. circũda ti
bi decorẽ ⁊ in sublime erigere ⁊ esto glo
riosus. Job. iiij. Nota hic q̃ requirit
in p̃dicatore euãgelico. Dzio si ꝓ qz. si
habes brachiũ sicut de⁹ scz ad faciendu
bona opa. Secõo ⁊ sili voce tonas. i. p̃di
cas. ⁊ hoc ꝗtũ ad doctrinã predicãdam
nõ poetar ⁊c. ꝗ euãgelij. Tercõ circũda
tibi decorẽ ꝗtuz ad honestatẽ vite ⁊ bo
ne fame. Quarto i sublime erigere ꝗtũ
ad intencõez scz ꝓ honore dei ⁊ saluacõ
ne aiar nõ ꝓ vana gla ⁊c. q̃d sequitur E
sto gloriosus. qz sic p̃dicãdo gloriã pre
dicator meret ⁊ glorificabit. Dico
quarto ꝙ ꝓfundũ est huiliacõ vel subie
cõ ꝓtualis. de qua Judith. viij. Humi
liem⁹ illi aias nostras ⁊ in spũ ꝓtrito ⁊
huiliato seruiẽtes illi. Nota ꝗtuor cõ
siderãda ex quib ꝗtur ꝓfunda huiliacõ
penitencie. ⁊ ista quatuor sũt
Primo pdicõ celestis glorie.
Secũdo acquisicõ infernal' pene.
Tercõ dolor diuine essencie.
Quarto afflictõ carnis ꝓprie. Jõ da
uid Dixit dñs ex basan conuertã cõuertaz
in ꝓfundũ maris. ps. lxviij. Basã ꝓm lx
brayca interp̃tacõnez idez ẽ ꝙ ꝓfusio. ⁊
sigt vitã hois vel mulieris inordinatam
qui viuũt vt bestie ꝓm sensualitatem qñ
volũt comedere bibere facere luxuriã vl
vindictã nesciẽtes se i suis opib ⁊ affec
tib gubernare ꝓm rectã racõez ⁊ diuinã
legẽ qui nesciũt se refrenare. tales nõ ha
bent certã horã orãdi ꝫ aliquociẽs orãt
aliq̃ciẽs nõ. Jtez sacerdotes nõnulli in
ordinate viuũt nõ seruãtes ordinez i ce
lebrãdo vel dicẽdo horas. aliqñ dicunt
matutinas de mane. aliqñ de sero aliquo
ciẽs primã post prãdiuz. ꝓfusio ẽ ⁊ inor
dinacõ Jtez mulieres qñ depingũt se di
cũt aue Maria ⁊c. Dicat quõ penitẽ
cia dz dici deuote genib⁹ flexis. cogitan
do ꝙ videtis xp̃m iratũ ⁊c. Dz aliq̃ qñ
induũt se ⁊c. inordinate eã dicunt scz ex
basan dicit dñs conuertã peccatorẽ ad bo
nã vitã. conuertã in ꝓfundũ maris. i. pnie
et amaritudis. Et hoc fit qñ peccator pe
nitens dicit. O miser q̃t peccata feci ⁊c.
et p̃t dicere ꝓfundũ abissi penetraui. Ec
de. xxiij. Abissi scz penitencie hũilis. qz
penitẽcia superbor nihil valz. Si vos ie
iunatis dyaboli nunqꝫ comedũt. Si vi
gilatis dyaboli nunqꝫ dormiũt. Si vos
disciplinatis pl⁹ dyaboli disciplinãt qꝫ
uis p̃ eor voluntatẽ qz pena eor incom
parabilit maior ẽ qꝫ disciplina vel pnia
penitẽciuz h̃ in ista vita. Elñ dyaboli in
nullo superãtur nisi huilitate. qz ipi non
pñt humiliari. Jõ nihil valz eor penitẽ
cia Jõ qꝫto penitens facit maiorẽ peni

tenciā. tāto plꝰ ꝯz humiliare se. Unde
dauid. huiliabaꝯ in ieiunio aiam meam
etc̄. Ꝯz igit̄ quare dicat aplus. latitudo
longitudo ꝛc̄. Deo grās.

De eadem dnica Sermo octauus.

Accessit ꝛ tetigit loculū. Luc̄ vij. Ꝓ
declaracōe thrātis ꝛ sermonis
introductōe Notandū ꝙ thrologicalis
cōclusio est ꝙ postq̄ peccatoꝯ ꝓmisit pec
catū suuꝯ lꝯ actus ꝛ opacō peccati trāse
at remanet tū macla quedā aie ꝛ immū
dicia. turpioꝯ ꝛ fetidioꝯ oīb̄ corporali
bus īmūdicijs huiꝰ mūdi. verbi gra. qū
vir luxuriosus ꝓmisit immūdiciā suā de
lectacōe ꝛ cōplacentia cū muliere luxu
riosa. quid remanet de tota ꝓplacentia.
nunq̄t totū transijt: Sic nihil remanꝯ ni
si macla. que ē fetidioꝯ oīb̄ immūdicijs
hꝰ mūdi. ꝛ nunq̄ recedit vsq̄ ad displi
centiā sufficiētez ꝛ cōdignā de peccato
ꝑpetrato. Hāc cōclusionē ꝓbat doctoꝯ
scās in prīa scōe. q. lxxxvi. in prīō ꝛ scōo
articulis. In prīo ostendit q̄d sit macu
la peccati dicēs. ꝙ sicut in corporalib̄ ma
cula dr ꝙ qū aliquod corpꝰ nitidū per
dit suū nitorē ex ꝓtactu alterꝰ corpis.
Ita oportet dici in spūalib̄. habet autē
ani ma duplicē nitorē. vnū ex refulgen
tia lumīs naturalī rōnis. ꝑ quod dirigit̄
in actib̄ suis. Aliuꝯ ex refulgencia luis
diuini scz sapie ꝛ gracie. ꝑ que pficitur
ad bene ꝛ decent operādum. Est āt qui
dā tactus aie qū inxret aliq̄b̄ reb̄ per
amorē. qui āt peccat inxret aliquib̄ re
bus ꝑ amorez cōtra lumē rōnis ꝛ diui
ne legis. ꝛ ex hoc ꝓueit macula peccati.
Qr āt remaneat ista macula post pctū.
ꝓbat in scōo articulo dicēs. ꝙ dū cessat
actus peccati ꝑ qd̄ homo discedit a lumi
ne rōnis ꝛ diuine legis nō statiꝯ redit ho
mo ad illud lumē in q̄ prius fuerat. Ꝑ re
quirit̄ aliq̄s motus volūtatis ꝓrius ꝑ
mo motui sicut aliq̄s distās ab aliq̄ per
aliquē motuꝯ nō stati cessante motu fit
ꝓpinquus. Ꝑ oportꝯ ꝙ appinquat rediēs
ꝑ motū cōtrariuꝯ. Et si ita obicit̄. Ꝑ mō
se hꝯ macula ad pctū. sicut vmbra in ca
mera ad clausionē fenestre. sed cessante
clausione fenestre nō remanet vmbra in
camera. q̄ cessante actu peccati nō manꝯ
macula ī aia. Rūt doctoꝯ scās ꝙ nō est
oīno sile. qr aer sp̄ est in equali habitu
dine ad recipiendū lumē. iō statiꝯ tran
sit vmbra. Ꝯz remoto actu peccati. nō
remanet aia in eadez habitudīe ad deuꝯ
et iō non est sil'is rō. Et sic ptꝯ ꝙ pꝰ pec
catū remanet peccati macula. Et ꝓfirmat̄
ꝑ illud qd̄ habet̄ Josue. xxij. Aut parū
vob̄ est ꝙ peccastis in bēlphegoꝯ ꝛ vsq̄
in pūtez diem macula hꝰ sceleris in vo
bis ꝑmanet. Si āt queras vbi sit h̄ ma
cula. qr non videt̄ nec apparet ī quo sit.
Rūsio ꝙ est in loculo cōscientie. qr sicut
mortuus stati ponit̄ in feretro. in loculo
qr horendū esset videre hoiem mortuū.
Etiā cum quis peccauit mortalit̄ mortu
us est. peccatū enī cuꝯ ꝓsumatū fuerit ge
nerat mortē iq̄t Jaco. et reddit pecca
torē in aia turpiorē ꝛ fetidiorez cunctis
cadaueribꝯ mortuoꝯ. ꝛ sil'ez dyabolo
ī macula peccati. ꝛ sil'ez horroreꝯ causat
de dyabolo ꝛ pctore dampnato. qr sile ē
videre demonez in figura demois ꝛ pec
catorē saltez obstinatū ꝛ dānatuꝯ cum
macula peccati. Iō hec macula abscōdit̄
in loculo ꝓscie. nec inde recedit quousq̄
deus accedit ad peccatorē ꝑ gratiā pre
uenientē. ꝛ tangit loculū conscie ꝑ ꝓtriti
onez ꝛ displicentiā ꝓdignā ꝛ sufficien
tez. ꝛ de tali accessu ꝛ tactu dicit thrma
Accessit ꝛ tetigit loculū. Notandū
est ꝙ triplex inuenit̄ in sacra scptura tac
tus xpi. Primꝰ oīo corporalis in quo
tangens ꝛ tactū est corpus

dnica xvi post trinitatis Sermo vii

¶ Secdus oio spualis in quo tagens et tactum est oino spus.

¶ Tercius parti spualis et partim corporalis. in quo tagens est spus. et tactu est corpus. ¶ Primus est oio corporalis. Et n sciendu est q iste fuit in miraculis xpi. qn tangendo sanabat oes infirmitates. vt in multis locis scpturarn et euagelio. et pcipaliter in pnti euagelio. Nota hystoria. Unde de isto tactu dicit. Luc. vi. omis turba grebat eu tagere. qr vt de illo exibat et sanabat omnes. ¶ Nota virtus. Duplex eni erat virtus in xpo. Una diuina p qua erat omipotens. sicut pr et spus scis. et hac virtute pcipaliter faciebat miracula. et sanabat oes infirmitates. Et n psalmista. q sanat omis infirmitates tuas. et ideo i oibus infirmitatib nostris debem ad eu pcipaliter recurrere. qr est sumus medicus vt det sanitatem si sit vtil p salute anime nostre. Alia est virtus in xpo humana et ministerialis et erat meritoria qr pene laborem et merita xpi deseruiebat nobis Hijs ei nobis meruit sicut caput membris et hec erat excellentissima in xpo. et excellentior in beata virgine qz in ceteris sactis alijs a xpo. et excellens in ceteris sactis. Et io ad ipos recurrere debem in infirmitatib nostris. et pcio in spualib. qz in corpalib. qr spuales infirmitates maiores sunt. Generut eni primitus infirmitates corpales, pter spuales. et frequeter si aliqd patimur corpaliter. peccata nostra meruerut. et ideo debemus nos pcio depcari deu vt sanet has infirmitates spuales ad tactu absolucois sacerdotis et facere debemus qd in nob est. et tunc cessante ea cessabit effectus. Maz vt habetur Math. viij. qtquot tagebat eu salui fiebat. Si dicas no possu corporalit tangere xpm. Rnsio q iz no possis eu tangere in pria psona. potes tn tagere eius sacramenta in quib relict virtute sanandi omis infirmitates no solum spuales. sed eia corpales. et io si es infirmus veni ad cofessione. si ponderos va de ad pfirmaoez. et hoc tm semel et pfirmaberis no tm spualiter sed et corpaliter. Ecce quo xps tagebat omis et quo tangit nos tactu corpali. ¶ Secdus tactus est oino spualis. qr deus qui tagit est substancia spualis. et pscia nostra. q tangit. est spualis. gre debetis scire q tuc coscia nostra tagitur a deo. qn immittit nob remorsu pscie. et cognicoez peccatorum. cu peccator redit ad se et cogitat sui statu superbu et pomposu que ducit et quo p superbia rebellis fuit et inobediens deo. et superiorib. et cogitat vlterius lites et iurias et diffamacoes et blasphemacoes nois dni et sanctorum quas ore misero protulit. et vlterius procedens cogitat furta. vsuras. et fraudes. promissatores. ebrietates et luxurias in qbus vixit. et finalit tempus dolent considerat qd p accidia suam pdidit. et breuiter summarie cogitat. q nihil boni fecit. et cogitat exinde et psequeter q si in tali statu decedat danatus erit in aia. et psequeter post diem iudicij i corpore et anima. Hec omia bene cogitans et reuoluens intra se exclamat dicens. O miser qd facis. et quid cogitas. quare no auisas te vt te emendas. alias tu perditus es. O qualis stimulus. O qual' punctura spinarn. Antea punctura non ita conturbauit eu sicut ista. Qd patz p experiencia in lacrimis ¶ Munqz punctura calcaris fecit ita cito currere equn sicut aliquando ista punctura peccatore facit cito relinquere pctm. De quo aute habemus exemplu Actu. ix. de beato Paulo qui plus qz ceteri iudei erat feruens i persecucone xpianorum. Sz subito arcu fulsit eu lux de celo. et cecidit in terra. et statim prinue habuit cognicones magnitudinis sui peccati. Et talit fuit tactus. s. stimulo remorsus coscietie. q stetit triby

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

vieby ⁊ tribus noctibus nō manducans neq; bibens. ꝗ incessabilr plorās gemēs et orās deuz vt sibi parceret ⁊ indulgeret sibi peccata. licet iā pepcisset. Et q̄d significabat illa lux corpalis. que circumfulsit eū. pfecto significabat lumē spūale inspiracōis diuine. que taliter remoret eū. ⁊ punxit vt statim curreret a profundo inferni. vsq; ad terciū celum. in q̄ fuit raptus ⁊ de statu pcti ad statū gracie. ⁊ de esse multuz longe a deo. ad esse multū ppe ad deū. Ecce mirabilis pūctura. ⁊ valde pungēs acule⁹. de quo ibi dez dicr̄. Durū est tibi cōtra stimulū recalcitrare. ¶ Et nota bene durū. hā vt ait doctor scis hic instinctus q̄q; nō pertingit ad finē suū. Non ex defectu sui. ꝗ ex obstinacōe peccatoris. qui rebellis est et inobediens qui. pter quā cunq; inspiracōez quā immittit ei de⁹ nō vult dimittere peccata sua. ⁊ aliquotiēs aliqui pluries pungūtr̄. qui trū instinctū dei ⁊ spūs sancti nō sequūtur. qd̄ est magnū signuz reprobatōnis. Et tales grauius peccāt q̄ alij qui nō habent tales inspiracōnes vel nō tot. et iō grauius punūtur. qz si peccāt qui faciūt aliquod bonū. cuz remorsu pscie errātis. a fortiori illi peccāt faciē do aliquod malū cuz remorsu pscie non errātis. De istis dicr̄ dura ceruice ⁊ incircūcisi cordiby ⁊ auribo vos semp spiritui sācto restitistl. Actu. vi. Ecce quare dicit durū verū hic instinctus q̄q; pertingit ad finē suuz. scz iustificacōnis. vt ī illis qui emendātur ⁊ obediūt inspirationi diuine ⁊ tactui diuino. De quo tactu scribitur. ij. Reg. x. Abijt cū dauid ps exercitus. quoz de⁹ tetigit corda. Dauid interpratur manu fortis. p quā intelligo hunc stimulū qui est ita fortis q̄ conuerti facit peccatorē. quod ē difficilius. q̄ celū ⁊ terrā creare. vt dicit beat⁹ Augustinus. de quo vide scm̄ Tho. pria secūde q. c. xiij. de imperij iustificacōe. Et hoc stimulo pūguntur ⁊ pcedūt peccatores qui conuertūtur. ⁊ ideo de quolibet tali cōuerso dc̄. potest dici thema. scz Accessit ⁊ tetigit locū. ¶ Tercius tactus est qui deus qui suba spūalis est. tangit nos p afflictōez corpalez. Videns enī deus q̄ cōuerti nolumus. nec p inspirationes. nec p promissiones. nec p minas. nec p exempla. finaliter ad modū boni patris post multas minas flagellat virgis aduersitatū. guerrarū. famis ⁊ mortalitatis. que omia mala pueniūt a deo principaliter. qz vt habetur in Amos. iii. est malū in ciuitate sup̄ mūdi. ⁊ corpale et pene quod nō fecerit dñs. Si enī habetis guerrā ⁊ aduersarij depredant̄ eos vestros hoc malū facit dñs principalit̄. Sed instrumentalit̄ aduersarij vestri illud faciunt. Et si inferas. q̄ non peccant. quia executor iusticie diuine iudicis non peccat. quia est executor iusticie. Rūsio q̄ peccāt ⁊ non est simile de tali executore iusticie. quia talis non peccat. qz est ei iniunctū a iudice. Deus āt non iniūxit istis vt facerent licet dederit sentenciam q̄ pateretur. ⁊ est simile. Si iudex dedisset sentenciā contra aliquem latronem qui esset adhuc in nemore. ⁊ aliqui causa venandi vel simili post sentenciā latam transierūt p nemus ⁊ reperirent latronem in habitu mercatoris. qui cogitantes q̄ habeat pecunias occiderent eū nihil scientes de sentencia iudicis. nunq̄t illi eū interficientes homicide sunt. Certe sic. Sic a simili est in ꝓposito. Idez dicendum est consimiliter. Si p dis aliq̄d man⁹ domini tetigit me Job. xix. ¶ Nota ei q̄ hec manus habet quinq; digitos Primus vocatur pollex qui virtute est sup̄ omnes alios digitos. p quem intelligo potenciam diuinam. de qua Job. x. Non est qui de manu tua possit eruere. ¶ Nota q̄ legitur de quadā ciuitate obsessa que in necessitate quadam extrema

cōstituta misit ad quendam ducē vt eis subueniret. Tunc ille dux remisit nuncios dicēs. Est ne inquit auitas vestra superius coopta. vt ira dei sup eam descēdere nequeat. quod si ita est veniā ⁊ defendā vos. si non tunc peccata vestra cōtra iram dei ego defendere non audeo. ¶ Secundus digitus est index p quez intelligo discretionez dei in punicōe nostra. qz nuncq̄ punit nos vltra condignū. quod debet nos retrahere a murmure contra deū. ¶ Tercius digitus ē medius p quez intelligo benignitatem diuinam. qz p hanc aduersitatem reconsiliamur deo. si patienter tolleremus. De quo psalmista. Fiat man⁹ tua vt saluet me. quoniam mandata tua elegi. Concupiui salutare tuū domine ⁊ lex tua meditacō mea est. Erraui sicut ouis que perijt. quere seruū tuum quia mādata tua non suz oblitus. ¶ Quartus digitus ē medicus. quia p hanc aduersitatem habemus medicinam non solum curatiuā peccati. sed ⁊ preseruatiuaz. Job. v. Increpationem domini ne reprobes. quia ipē vulnerat ⁊ medetur. percutit ⁊ man⁹ eius sanabit. in sex tribulacōnibus liberabit te. ⁊ in septima non tanget te malum. ¶ Quintus digitus est auricularis. per quē intelligo exaudicōnem oracionū. Unde psalmista. Oculi omnium in te sperant domine ⁊ tu das escam illorum in tempore opportuno. Aperis tu manū tuam ⁊ imples omne animal benedictione. Et de talibus personis nostrū potest dici thema. videlicet Accessit ⁊ tetigit loculum ⁊c. Deo gracias.

¶ Dnica. xvij. Sermo primus.

OMnis qui se exaltat builiabitur. ⁊ qui se bumiliat exaltabitur. Verbum istud habetur textualiter Luc. xiii. Et recitatiue ī euāgelio hodierno. Sermo noster in presenti erit de sancto euāgelio hodierno huius dominice. Et habebimus multas bonas doctrinas intellectuales ⁊ instructōnes multas morales. Sed prius salutet̄ beatissima ꝑgo Maria ⁊c. Et resumatur thema. Omnis q̄ se exaltat humiliabit ⁊c. In sancto euāgelio hodierno huius dominice habemus quatuor doctrias a xp̄o ad informacōez et ordinacōnem totius vite nostre. Vita enī nostra debet esse ordinata quadrupliciter. Primo erga se. Secundo erga pauperes. Tercō erga inimicos. Quarto erga amicos. Ista quatuor oñdit xp̄s. ¶ Primo q̄ simu⁹ ordinati quo ad nos metipsos p virtutem temperātie. ¶ Secundo quo ad primos nostros. p virtutem misericordie. ¶ Tercō quo ad inimicos nostros p virtutem benuolencie. ¶ Quarto quo ad amicos nostros per virtutem modestie. scilicet in bonis ⁊ ordinatis moribꝰ ⁊ verbis ⁊ sic de omibꝰ alijs. non superbiendo in conuersatōue. Et de isto modo loquitur ꝓpositum thema. Omnis qui se exaltat humiliabitur et qui se humiliat exaltabitur. ¶ Dico primo q̄ simus ordinati quo ad nosmet ipsos p virtutē temperantie. Tunc enī homo est ordinatus in vita sua quando in cibo ⁊ potu scit tenere temperantiam quando recipit solū necessitatez ad sustinendū corpus. vitās superfluitates. ⁊ excessus. ī hoc stat ꝑtus temperācie. Modo audite istam ꝑtutem. quomō ostendit xp̄us eam. Sed secrete in principio euāgelij. Cū intrasset Jhs ⁊c. vsq̄ obuabāt eū. Ista ꝑba indigēt declaracōe. Sciēdu⁹ q̄ xp̄s ī hac vita h⁹ mūdi suauit magnā paupt̄atē ad ostendendū q̄ hō non se debet nimis dare istis mundanis rebꝰ. quia hodie vel cras sunt reliquen-

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf